

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

5. 'Θδός Πατησίων ἀριθ. 5. Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐθείας εἰς Ἀθήνας διὰ γραμματοσύμου, χαρτονομισμάτων, χρυσοῦ κ.τ.λ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αὐγούστου Μακέ : Ο ΚΟΜΗΣ ΛΑΒΕΡΝΗ, (μετὰ εἰκόνων) μετὰφρασίς Χαρ. Ἀρνίτου. (συνέχεια). — Fortuné Boisgobey : ΤΟ ΚΟΜΜΕΝΟ ΧΕΡΙ, μετὰφρασίς Αἰσώπου. (συνέχεια). — Ἰουλίου Κλαρετῆ : Η ΣΗΜΑΙΑ, ἔργον στερθὲν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας, μετὰφρασίς I. A. Z. (συνέχεια).

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

προσληρωτέα
'Εν Ἀθήναις φρ. 8, ταῖς ἐπαρχίαις 8,50
ἐν τῇ ἐξωτερικῇ φρ. χρυσᾷ 15.
'Εν Ῥωσίᾳ ρούβλια 6.

ΑΥΤΟΓΕΤΟΥ ΜΑΚΕ

Ο ΚΟΜΗΣ ΛΑΒΕΡΝΗ

ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ ΧΑΡ. ΑΝΝΙΝΟΥ

[Συνέχεια].

Ὁ ἔντιμος νέος ἐτήρησε τὴν ὑπόσχεσίν του ὡς Ρωμαῖος καὶ τὴν ἐσπέραν τῆς ἐβδόμης ἡμέρας ἔφθασε κατὰκοπος, συντετριμμένος, ἐκπνέων πρὸ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως Μεζιέρης, αἵτινες ἦσαν τὸ ποθητὸν τῆς ὁδοιπορίας τέρμα.

Ὅσον καὶ ἂν δύναται τις νὰ τρέξη, ὅσον ἐξημμένος καὶ ἂν εἶνε ἐκ τῆς ἱππασίας καὶ ἐκ παραγγελίας προερχομένης ἐκ μέρους τοῦ κυρίου Κατινά, συλλογίζεται ὁμως καὶ καθ' ὁδὸν καὶ ἐξετάζει κατὰ πόσον συμφέρει νὰ ἐκτιθηται εἰς κίνδυνον, ὑποχρεῶν μὲν ἓνα ἄγνωστον, ἀλλὰ δυσαρεστῶν τὸν κύριον Λουβοᾶ. Ἐν τούτοις ὁ Βελαίρ, ἐνόσφ ἔτρεχεν, ἐνόσφ ἐκάλπαζε, διετήρησε σχεδὸν ἀμείωτον τὸν ἐνθουσιασμόν του ἄλλ' ἀφοῦ ἔφθασεν, εἶτε ἔνεκα τοῦ κόπου, εἶτε ἐκ δυσαρεσκείας, διότι ἔπρεπε νὰ ἔλθῃ εἰς συγχρωτισμὸν μετὰ ζένων, ἐφοβήθη καὶ τρέμων ἠρώτησε πρὶν τῆς ἀγούσης εἰς τὸ μοναστήριον τῶν Κυανῶν Καλογραιῶν.

Ὁ ξενοδόχος, βλέπων αὐτὸν ἐξηρθρωμένον ὡς νευρόσπαστον, τὸν παρεκίνησε νὰ δειπνήσῃ κατ' ἀρχὰς καὶ ἔπειτα νὰ κατακλιθῆ, ἀμφότεραι δὲ αἱ προτάσεις ἐνεποίησαν μεγάλην ἡδονὴν εἰς τὸν Βελαίρ, ὅστις ὁμως κατ' ἀρχὰς ἐφρόντισε ν' ἀγοράσῃ καλὸν ἵππον, εὐρισκόμενον ἐν τῷ σταύλῳ τοῦ πανδοχείου, κατόπιν νὰ προμηθευθῆ ἐν σχολιῶν καινουργές, ἐξήκοντα περίπου ποδῶν τὸ μῆκος, ἀκολούθως δὲ ἐδείπνησε τρώγων ἐπὶ πολλὴν ὥραν, τοῦθ' ὅπερ εἶνε ἐξὶς κακῆ τῶν ὁδοιπόρων καὶ τῶν μουσικῶν. Ἀφοῦ ἔφαγε καὶ ἔπιε, κατῆλθεν εἰς τὸν σταῦλον καὶ ἐπεσκέφθη ἐκ νέου τὸν ἵππον, ἐτύλιξε τὸ σχολιῶν καὶ ἀνῆλθεν εἰς τι δωμάτιον τοῦ πρώτου πατώματος διὰ νὰ κατακλιθῆ.

Ὁ οἶνος, ὁ εὐφραίνων καρδίαν ἀνθρώπου, εἶχεν ἀπεναντίας ζοφώσει τὴν ἰδικὴν του. Ἀνερχόμενος βαρὺς τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος ἀνελογίζετο τοὺς τόσους

σκληροτραχήλους ἵππους, ἐφ' ὧν εἶχεν ἱπεύσει ἀπὸ ἐπτὰ ἡμερῶν. Ἐσυλλογίζετο τὸν ἀγαθὸν κύριον Κατινά, παρὰ τῷ ὁποίῳ ἐκιδάριζε κατὰ πᾶσαν ἐσπέραν ἄνευ ἄλλης ἀσχολίας. Ἐσυλλογίζετο τὴν ἄγνωστον δεσποινίδα ὑπὲρ ἧς ἠτοιμάζετο ὡς περιπλανώμενος ἱππότης ν' ἀγωνισθῆ, ἀψήφῶν τὸν κίνδυνον τῆς ἀγχόνης.

Τί θὰ ἔλεγεν ἡ Βιολέττα, ἂν ἤθελεν ἀπαγχομισθῆ ὁ Βελαίρ δι' ἔγκλημα ἀπαγωγῆς; Ἡ ἰδέα αὕτη ἦτο θλιβερά, ἀλλ' ἐξόχως ἀρμόζουσα πρὸς μελοποίησιν, διὰ τοῦτο ὁ φίλος μας ἔσπευσε νὰ τὴν ἐφαρμόσῃ ἐπὶ μελωδίας συγκινητικωτάτης, ἣν συνέθετο αὐτοστιγμαί, ἄνευ λόγου, μετὰ λύπης συναισθανόμενος τὴν ἀπουσίαν τοῦ κυρίου Κατινά, ὅστις ἐποίει πρὸς χρῆσίν του μέγαν ἀριθμὸν στίχων, περὶ οἰουδήποτε ἀντικειμένου, ἀλλὰ πάντοτε εὐαρέστων.

Τῷ ὄντι, ὁ ἦρωας αὐτὸς ὅστις ἂν δὲν ἦτο Κατινά, θὰ ἦτο ἴσως Λαφονταῖνος ἐστιχοῦργεῖ ἀσυνειδήτως καὶ ἀπροσέκτως, ἀλλὰ θαρραλέως, εἰς ὅλας τὰς περιστάσεις.

Πᾶν ὅ,τι ἔγραφεν ὁ Ὀβίδιος ἦτο στίχος ὁ στίχος ἦτο καὶ πᾶς λογισμὸς τοῦ Κατινά.

Ἦτο συνῆθεια ἀξιοθρήνητος, ἀλλ' ἐξ ἡσιουδαμῶς παρεδλάπτετο ἡ ὑπηρεσία τοῦ βασιλέως, μετὰ ὅσα καὶ ἂν ἠδύνατο νὰ εἴπῃ ὁ κύριος Λουβοᾶ, ὅστις δὲν ἠγάπα τοὺς πολὺ ἀνεπτυγμένους στρατηγούς.

Ὁ Βελαίρ ἀνεπόλει τὴν ποιητικὴν ἐκείνην εὐχέρειαν, τὴν τόσον προσφιλῆ εἰς τὸν μουσικόν. Ἐνεθυμῆτο τὴν χαρίεσσαν συνεργασίαν τῶν δύο Μουσῶν, ὅτε ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ στρατηγοῦ ἡ Εὐτέρπη ἐμελοποιεῖ αὐθωρεῖ τὰ πρόσφατα αὐτοσχεδιάσματα τῆς Πολυμνίας. Ἦτο εἰκὼν μυθολογική, ἐν ἧ καὶ ὁ κοιμώμενος Ἄρης δὲν ἐλησμονεῖτο.

Ἦσθάνθη ἰδίως ἀγαλλίασιν ὁ Κατινά μίαν ἐσπέραν, ὅτε κατὰ λάθος, ἀντὶ νὰ συντάξῃ εἰς τὸ πεζὸν διαταγὴν τινα στρατιωτικὴν, συνέταξεν αὐτὴν ἐμμέτρως ὡς ἐξῆς :

Διὰ τὰ συντάγματα τοῦ Τουραῖν καὶ Λαμαρῖν καὶ τοὺς δραγόνους ἐναυτοῦ ἀμάξια νὰ δοθοῦν ὀκτώ.

Ὡς πρὸς τὸ τῆς Σενετέρης ὡς καὶ τὸ τῆς Βρεττανίας τοὺς χρειάζονται μουλάρια διὰ τὰς στενοπορίας.

Ὁ ἀρχιστράτηγος, ἀφοῦ διέπραξε τὸ τὸλμημα τοῦτο καὶ ἀφοῦ παρετήρησε γράφων ὅτι ἦσαν στίχοι, πραγματικοὶ στίχοι, κατελήφθη ὑπὸ ἀνησυχίας καὶ ἠτοιμάζετο νὰ σχίσῃ τὴν διαταγὴν.

— Ὡ, κύριε, ἀπήντησεν ὁ Βελαίρ πρὸς τὸν ἐνεπιστευθῆ τὴν ἀμνηχανίαν του, τί ὠραία στροφή! μού τὴν δίδετε;

— Ὡραία στροφή; καὶ τί θὰ εἴπῃ ὁ κύριος Λουβοᾶ ὅταν μάθῃ ὅτι ὀμιλῶ ἐμμέτρως πρὸς τοὺς στρατιώτας τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος.

— Κύριε, θὰ ἰδῆτε ὅτι τὰ συντάγματα τοῦ Τουραῖν καὶ Λαμαρῖν θὰ εὐχαριστηθοῦν μὲ τὰ ὀκτῶ ἀμάξια, τὰ ὁποῖα τοὺς παραχωρεῖτε, ἔστω καὶ διὰ στίχων, θὰ ἰδῆτε ἐπίσης ὅτι οἱ ἐπιλεκτοὶ τῆς Σενετέρης καὶ τῆς Βρεττανίας θὰ καταγοητευθοῦν ἂν καθβαλικεύσουν τὰ μουλάρια, ἂν καὶ εἶνε ἔμμετρος ἡ διαταγὴ. Αὐτοὶ οἱ παλληκαράδες οὔτε κἂν θὰ τὸ παρατηρήσουν, ἐν τοσοῦτῳ δὲ θὰ μού προμηθεύσετε ἓνα τραγοῦδι ἐξαιρετόν, ἰδοῦ.

Καὶ ὁ Βελαίρ, χωρὶς νὰ χάσῃ καιρόν, ἔλαβε τὴν κηθάραν του καὶ ἐθήρμωσε τοὺς ἀποτροπαίους ἐκείνους στίχους εἰς μουσικὴν θελκτικωτάτην. Ἐψάλε μετὰ φωνῆς τόσον περιπαθοῦς, μετὰ τοιοῦτους λαρυγγισμοὺς καλλιρῦθμους, μετὰ τοιαύτας σπανίας παύλας τό: ἀμάξια νὰ δοθοῦν ὀκτώ τὰ ὀκτῶ ταῦτα ἀμάξια διήρκεσαν τόσην ὥραν μετὰ τοιαῦτα τερετίσματα καὶ συγχοπᾶς, ὥστε ὁ Κατινά ἐκθαμβος ἐπανελάβε πλειστάκις: «Θεέ μου! τί ὠραῖον πρᾶγμα εἶνε ἡ μουσικὴ! Πόσας ἀποκρύφους καλλονὰς περιέχει! Ποῦ στοῦ διάβολο ἠδύνατο κανεὶς νὰ φαντασθῆ ὅτι ὑπάρχει τόσον βαθὺ αἰσθημα εἰς αὐτὰ τὰ ὀκτῶ ἀμάξια τοῦ συντάγματος Λαμαρῖν.»

Αἱ ἀναμνήσεις αὗται συνεχίουν τὸν μουσικόν. Ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως αὐτοῦ ἐκ τοῦ στρατοπέδου, ἀπὸ ὀκτῶ ὄλων μακρῶν ἡμερῶν, οὔτε σκιὰν ἐγγύρδου ὀργάνου εἶχεν ἰδεῖ. Ὄκτῳ ἡμέραι ἄνευ κηθάρας ἦτο διὰ τὸν Βελαίρ στέρησις ἰσοδυναμοῦσα πρὸς νηστείαν ἴσου χρονικοῦ

διαστήματος. Πῶσα ἡ μουσικὴ ὕλη ἣτις εἶχε συναχθῆ ἐντός του κατὰ τὰς ὀκτώ ταύτας ἡμέρας, ἀνῆρχετο εἰς τὴν κεφαλὴν του, ἐπέζεε τὴν καρδίαν του καὶ τὸν ἐστενοχῶρει περισσότερον ἄφ' ὅτι ἐστενοχῶρει ἡ πέψις τὸν στομάχον του.

Ὁ Βελαίρ, μελαγχολικὸς καὶ κεκορεσμένος, κατέπεσεν ἐπὶ τῆς κλίνης καὶ περιέφερε βλέμμα ἀποτεθαρρυσμένον ἐπὶ τοῦ περιστοιχίζοντος αὐτὸν χώρου. Ἀκόμη μίαν στιγμὴν ἂν ἔμενεν ἐν τοιαύτῃ στάσει θὰ ἐνέδιδεν εἰς τὸν ὕπνον, μὲ τὴν ζωηρὰν ἀνίαν ἣν ἐμποιεῖ ἡ προσδοκία τῆς ἐπιφόβου ἐπαύριον. Αἰφνης οἱ ἡμίκλειστοὶ ὀφθαλμοὶ του παρετήρησαν μίαν κυρότητα ἐρυθρωπὴν διαγραφομένην ἐπὶ τοῦ τοίχου. Ἦτο παλαιὸν μανδολίνον, ἐν τῷ ὁποίῳ, ἕνεκα τῆς πολυκαιρίας καὶ τῆς ἀυχημῆρας, δύο μόναι χορδαὶ ἐσώζοντο ἄθικτοι. Ὁ Βελαίρ μετὰ χαρᾶς ἀνεκράστου ἤρπασε τὸ ὄργανον καὶ ἤρχισε νὰ κρούῃ αὐτὸ ἐπὶ τῆς κλίνης του μετ' ὀρέξεως σχεδὸν ἀγρίας.

Ἦτο νῦξ καὶ πάντες ἐκοιμῶντο εἰς τὸ πανδοχεῖον. Ὁ Βελαίρ, προτιθέμενος ν' ἀπέλθῃ τὴν ἐπαύριον κατὰ τὸν ὄρθρον εἰς τὸ μοναστήριον, εἶχε πληρώσει ἄφ' ἐσπέρας τὰ ὀφειλόμενα πρὸς τὸν ξενοδόχον. Εὐρίσκατο λοιπὸν εἰς τὴν κατοικίαν του καὶ οὐδεμίαν ἠσθάνετο συστολὴν ἢ ἔλεγχον. Ἐκρουεν ἰσχυρῶς καὶ μὲ τόσην περιπάθειαν τὰς χορδὰς ὡσανεὶ ἐπρόκειτο νὰ ἐλκύσῃ τὴν εὐμένειαν ἀκρατηρίου συγκειμένου ἐκ βασιλέων καὶ ἀρχιστρατήγων. Ὁ Βελαίρ ἔπαιζε διὰ τὸν Βελαίρ. Οὕτω καὶ αἱ ἀηδόνες ψάλλουσι τὴν νύκτα τὰ γλυκύτατα τῶν ἁσμάτων των, μὴ ἐλπίζουσαι ὅτι θὰ τὰς ἀκούσῃ τις. Ἀλλὰ τὸ πτηνὸν ἔχει τὴν φρόνησιν νὰ σιγᾷ, ὅταν δὲν θέλῃ ν' ἀναγνωρισθῇ, ἐνῶ ὁ Βελαίρ, ὅστις εἶχε τόσους λόγους νὰ κρύπτηται, δὲν ἐσκέφθη ὅτι ἠδύνατο νὰ προδοθῇ διὰ τῆς ἰκανότητός του καὶ ἐξηκολούθησε νὰ κρούῃ τὸ ὄργανον μέχρι παραφροσύνης.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν δύο ἄνδρες διήρχοντο ἔφιπποι τὴν ὁδὸν τῆς Μεζιέρης. Ὁ εἰς προηγέτο κατὰ τινὰ βήματα καὶ ἀνῆρχετο βραδέως τὴν ἀνωφέρειαν, ἣς ἐν τῷ μέσῳ ἔκειτο τὸ πανδοχεῖον. Τὴν κεφαλὴν ἔχων κεκυφίαν ὡς νὰ ἔφερον αὐτὴ βαρεῖς ἀποκρύφους διαλογισμούς, ἄφινε τὸν ἵππον του νὰ βαιὴν ἄφ' ἑαυτοῦ, χωρὶς νὰ τὸν διευθύνῃ.

Ὁ ἕτερος, βραχὺς καὶ στιβαρὸς, προγᾶστωρ, μὲ τὸ στῆθος εἰσέχων ἕνεκα τῆς προεξοχῆς τῆς κοιλίας, μὲ τὴν κεφαλὴν ὑψηλὰ, δὲν κατώρθον νὰ φαίνεται ἄλλο τι, μὲ ὅλας τὰς προσπάθειάς αὐτοῦ κατέβαλε περὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἤθους του, εἰμὴ θεράπων παρακολουθῶν τὸν κύριόν του. Ἐνίοτε ἐκίνει τὴν κεφαλὴν, ὡς νὰ ἤθελε νὰ τὴν προσαρμόσῃ κάλλιον ἐπὶ τῶν ὤμων καὶ διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς κρατούσης ραβδίον διέγραφεν εἰς τὸν ἀέρα καμπύλας καὶ ἀρθουρῆς κινήματα, καταλήγοντα πάντα ἀναποφεύκτως διὰ ταχείας ἐντάσεως τοῦ ἀντιβραχίου. Αἱ ἀσκήσεις αὗται διήρχον ἤδη ἀπὸ τινων λεπτῶν,

ὅτε οἱ δύο ὁδοιπόροι διήλθον πρὸ τοῦ πανδοχείου, ὅπερ ὁ Βελαίρ κατεγίνετο νὰ ἐμπλήσῃ μελωδίαν.

Ὁ μὲ τὴν κεκυφίαν κεφαλὴν ἀνὴρ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του χωρὶς νὰ προσέξῃ· ἀλλ' ὁ ὀπισθὲν του σιαμαχῶν ἔτεινε τὸ οὖς καὶ διέκοψεν ἀμέσως τὰς ἀσκήσεις του. Μετὰ πέντε δευτερόλεπτα ἐσταμάτησε τὸν ἵππον του διὰ ν' ἀκρασθῇ κάλλιον· εἶτα κεντῶν αὐτὸν δι' ἀμφοτέρων τῶν πτερνῶν ἔφθασε τὸν ρεμβῶν σύντροφόν του.

— Ἐξοχώτατε! εἶπε διὰ φωνῆς βραχείας καὶ ταπεινῆς.

— Τί εἶνε; τί τρέχει, κύριε Λαγκομπέρζ;

— Ἀκούσατε λιγάκι, ἐξοχώτατε! Ἐκεῖ μέσα εἰς τὸ πανδοχεῖον...

— Μίαν χορδὴν ὅπου γριτζανίζει;

— Εἶνε κιθάρα.

— Καὶ πῶς εἶνε κιθάρα, τί μὲ μέλει; — Πῶς, ἐξοχώτατε! δὲν ἀναγνωρίζετε τὸ μόνον εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην χέρι, τὸ ὅποσον εἶνε ἰκανὸν νὰ κρούῃ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον αὐτὸ τὸ ὄργανον;

Ὁ εὐγενῆ καὶ ἀπαθῆ τὴν ὄψιν ἔχων ἵππεὺς ἐσυλλογίσθη πρὸς στιγμὴν ἀφηρημένως, ἀλλὰ δὲν ἀπήντησεν.

— Ὁ Βελαίρ! ἐψιθύρισεν ἔτι μᾶλλον ταπεινοφῶνως ὁ Λαγκομπέρζ.

Ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ τὰ ἐκφραστικὰ χαρακτηριστικὰ τῆς μορφῆς τοῦ ἵππεὺς ἐξοφώθησαν μέχρι ὀργῆς.

— Νομίζεις; εἶπεν.

— Ἀδιστακτικῶς τὸ πιστεύω, ἐξοχώτατε.

— Ἐτόλμησε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Γαλιαν; Ὁχι, εἶνε ἀδύνατον· εὐρίσκαται εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Κατινά. Ἀπατᾶσαι ἔμπρός, προχώρει.

— Αἶ, ἐξοχώτατε! πρὸ ὀλίγου ἀνεγνώρισα τὸ παίξιμόν του· τώρα ἀναγνωρίζω τὴν φωνὴν του· ἀκούσατε ὅπου τραγουδεῖ.

— Σιώπα, ἀπήντησεν ὁ ἵππεὺς· ἄς φθάσωμεν εἰς τὸ μοναστήριον τῶν Κυανῶν Καλογοραίων, εἰς τὴν καλύβην ἐκείνην τοῦ ὑλοτόμου, εἰς τὴν ὁποίαν κρύπτεσαι πρὸ ὀκτῶ ἡμερῶν μετὰ τὴν ὑπηρεσίαν κάθε πρωί. Πρέπει νὰ φθάσω ἐκεῖ περὶ τὸ μεσονύκτιον, νὰ γράψω τὰς ἐπιστολάς μου, νὰ κοιμηθῶ μίαν ὥραν, ἀπὸ τῆς τετάρτης δὲ ὥρας πρέπει ν' ἀναλάβω μετὰ σοῦ διὰ τελευταίαν φοράν τὴν φρουρῆσιν ὑποκάτω τοῦ ἀνδῆρου.

Κατόπιον ὡς νὰ ὠμίλει καθ' ἑαυτὸν προσέθηκεν·

— ὦ, ναι! διὰ τελευταίαν φοράν· πιστεύω δὲ ὅτι καὶ τὴν φοράν ταύτην ἡ φύλαξις θὰ εἶνε ἀνωφελής. Ἐν τούτοις πρέπει τὰ πάντα νὰ προῖδωμεν ἄς ἀνακεφαλαιώσωμεν: Ὁ Γεράρδος Λαθερνῆ πρέπει νὰ ἔλαβε τὴν ἐπιστολὴν τῆς Ἀντωνιέττης τὴν ἐσπέραν τῆς δεκάτης ἐβδόμης. Ὁ Κατινά πιθανὸν νὰ τοῦ ἔδωκεν ἄδειαν ἀπουσίας. Εἶνε δυνατόν νὰ ἔλθῃ ἀπὸ τὸ Πινερόλον ἐνταῦθα εἰς ἑπτὰ ἡμέρας. Θὰ τὸ ἴδωμεν αὐτὸ αὐριον τὸ πρωὶ μεταξὺ τῆς τετάρτης καὶ τῆς πέμ-

πτης ὥρας... Ἐμπρός, Λαγκομπέρζ!... βῆμα ταχύ!

— Τί κρίμα! εἶπε γρυλλίζων ὁ μονομάχος διπλασιαζὼν τοὺς ἐναερίους διαξιφισμούς του.

Καὶ ἐνῶ ὁ κύριός του προὐχῶρει ἐσπευμένως, ὁ Λαγκομπέρζ δὲν ἔπαυσε στρεφόμενος καὶ ἀκρωμένως ἐφ' ὅσον ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ τὸ πανδοχεῖον, ὅπερ ἐπὶ τέλους μίαν πτυχὴν τοῦ ἐδάφους ἀπέκρυψε τῶν ὀφθαλμῶν του.

Δ'

ΑΝΤΩΝΙΕΤΤΑ ΔΕ ΣΑΒΙΕΡ

Τὸ μοναστήριον τῶν Κυανῶν Καλογοραίων ἔκειτο εἰς ἀπόστασιν μιᾶς λεύγας ἀπὸ τοῦ πανδοχείου ἔνθα ἀνεπαύετο ὁ Βελαίρ, μιὰς δὲ καὶ τετάρτου ἀπὸ τῆς πόλεως.

Ἦτο κτίριον εὐρύχωρον μὲ ὀξείας στεγῆς, μὲ πολυάριθμα μικρὰ παράθυρα, βλέποντα πρὸς τὴν θαυμασίαν κοιλάδα τῆς Βαλεντίας, ἣτις ἐξαπέστελλε πρὸς αὐτὰ τὸ ἄρωμα τῶν λειμώνων τῆς, τὸ φῶς, τὴν δρόσον, τὸν ῥόχθον τῶν ρυάκων τῆς, ὡς θλιβεράν ἀνταμοιβὴν διὰ τὰ ἀρώματα τῆς αὐτῆς καὶ τῶν θορυβῶδων καὶ λαμπρῶν κοινωνικῶν ἐορτῶν, ἃς αἱ μοναχαὶ δὲν ἔμελλον νὰ ἐπανιδῶσι πλέον.

Τὸ οἰκοδόμημα περιεφράσσετο ὑφ' ὑψηλῶν τοίχων κατὰ τὰς τρεῖς ἐκ τῶν τεσσάρων αὐτοῦ πλευρῶν. Πρὸς ἀνατολὰς ἦσαν οἱ λαχανόκηποι καὶ αἱ δειδροφυτεῖαι πρὸς μεσημβρίαν τὰ δάση πρὸς βορρᾶν ὁ ρυάξ πρὸς δυσμὰς, κατὰ τὸ αὐτὸ σχέδιον τῆς κυρίας οἰκοδομῆς, ἠγείρετο ἀνδρῶν ἀπέραντων περικυκλούμενον ὑπὸ γιγαντιαίων θάμνων πύξου, προφυλάσσοντα ἑαυτὸν ἀπὸ τῶν ἐπιπορευμάτων τοῦ ἀέρος. Καὶ ἐπροφυλάσσοντο μὲν οἱ θάμνοι, ἀλλὰ μέχρι τῆς ρίζης, διότι αἱ κορυφαὶ των ἀγέρως ἀνυψοῦντο ὑπεράνω τοῦ τοίχου ἀνυπόμονοι ν' ἀποκληθῶσι δένδρα καὶ ν' ἀναπνεύσωσι τὸν καθαρὸν καὶ ἐλεύθερον ἀέρα· ἀλλ' ἡ ἀκάματος ψαλὶς τοῦ κηπουροῦ περιέκοπτεν αὐτοὺς καὶ τοὺς ἠνάγκαζε νὰ ἐξαπλωθῶσιν ἐκ τῆς βίας, εἰς τρόπον ὅστε μετὰ τόσα ἔτη εἶχον σχηματίσει δεύτερον τεῖχος ἐκ πρέμων καὶ κλάδων, τεῖχος ὀγκῶδες, ἀδιὰ πέραστον, πλατὺ δύο τοὺλάχιστον πόδας, κατοικούμενον ὑπὸ πληθυσμοῦ ὀλοκλήρου ἰκτιδίων, ἀρουραίων μυῶν, κονίκλων, ἀκανθοχοίρων, πάντα δὲ ταῦτα τὰ ζῶα ἀνέτρεφον τὰς πατριαρχικὰς οἰκογενεῖας τῶν ἐν ἀκρᾷ εἰρήνῃ καὶ ἐπὶ βλάβῃ τοῦ ἀληθοῦς τοίχου, ὅπερ εἶχον μεταποιήσει εἰς κατακόμβας.

Ἄλλ' οἱ κόνικλοι καὶ οἱ ἀκανθόχοιροι γινώσκουν νὰ καταχρῶνται ἐπίσης ὡς οἱ ἄνθρωποι. Ὁρῶσοντες ἀδιακόπως, οἱ σφετερισταὶ αὐτοί, εἶχον κατορθώσει νὰ ἐξαγάγωσι τὸν πηλὸν ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ τοίχου καὶ ν' ἀνοίξωσι διάφορα παράθυρα. Ἐπειδὴ δὲ κάτωθεν τοῦ ἀνδῆρου, εἰς δώδεκα περίπου ποδῶν ἀπόστασιν, διήρχετο χλοερὰ ἀτραπός, δι' ἣς μετέβαινον εἰς τοὺς ἀμπελώνας οἱ ὄνοι τοῦ χωρίου, οἱ διαβάται ἔβλεπον ἐνίοτε ἀ-

ποσπώμενον λίθον τινὰ τοῦ τοίχου καταφωγόμενον καὶ τετριμμένον καὶ διέκρινον εἰς τὴν σχηματισθεῖσαν ὀπὴν τὸ εὐκίνητον ρύγχος κονίικλου ἀναπνέοντος ἠσύχως ἢ τὴν μέλαινα ἄκραν τῆς κεφαλῆς ἀκανθοχαίρου μελαγχολικοῦ κατοπτεύοντος τὴν κοιλάδα.

Τὸ οὕτω πως κατοικοῦμενον τεῖχος κατέρρεεν εἰς τινὰ μέρη, χωρὶς ποσῶς νὰ ἐγείρη τὰς ὑποψίας τῶν ἐν τῷ μοναστηρίῳ. Ἡ ἡγουμένη τῶν Κυανῶν Καλογραιῶν οὐδέποτε εἶχε παρατηρήσει τὴν παρουσίαν λωποδυτῶν εἰς τὰ περίεξ τῆς μονῆς. Οὐδέποτε ὁ ποὺς ἐρωτευμένον τινὸς ἢ νυκτοκλέπτου εἶχε χρησιμοποιήσει εἰς βαθμίδα καὶ κλίμακος τὰς διανοιχθείσας ἐν τῷ τείχει ρωγμάς.

Οὐδέποτε πρὸς τούτοις αἱ μοναχαί, αἵτινες ὡς σιγηλὰ φάσματα περιεπάτου καθ' ὁμίλους ἐπὶ τοῦ ἀνδῆρου, εἶχον διακρίνει διερχομένους ἐκ τῆς ἀτραποῦ ἄλλους ἀνδρας ἐκτὸς τῶν χωρικῶν, οἵτινες κεκυφότες ὑπὸ τὸ βάρος τῶν φορτίων των, οὔτε κἀν ἠδύνατο ν' ἀνυψώσῃ τὴν κεφαλὴν.

Ἄλλως τε καὶ ὁ τοιοῦτος περίπατος ἐπετρέπετο εἰς μόνους τὰς μοναχὰς ἐκείνας, ὧν ἡ ἀρετὴ ἦτο δεδοκιμασμένη. Αἱ νεώτεραι, ὡς μᾶλλον ἐπισφαλεῖς, ἔμενον ἐγκλειστοὶ εἰς τοὺς ἐσωτερικοὺς κήπους, εἰς τὰς χιαστὶ πεφυτευμένας δεινδροστοιχίας, ὅπου εὐκοπωτέρα ἦτο ἡ ἐπιβλεψίς, εἰς τὰς αὐλάς. Οὐδέποτε δόκιμὸς τις μετέβαινε εἰς τὸ παρὰ τοὺς πύξους ἀνδῆρον, χωρὶς νὰ συνοδεύηται παρὰ μοναχῆς πρεσβυτέρας, ἐκτὸς ἂν προσήγγιζεν ἢ ἐποχὴ τῆς χειροτονίας τῆς, ὅποτε, κατὰ τὰ ἔθιμα τοῦ μοναστηρίου, ἔχαιρε κατὰ τὰς τελευταίας ὡτὼ ἡμέρας πλήρη ἐλευθερίαν.

Τὸν Μάρτιον λοιπὸν τοῦ 1690, ἔξ μῆνας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς παρούσης ιστορίας, ταχυδρόμος ἐπιβαίων ἵππου ἀφρίζοντος ἐσταμάτησε πρὸ τῆς κιγκλίδος τῶν Κυανῶν Καλογραιῶν καὶ ἐνεχείρισεν εἰς τὴν ἡγουμένην ἐπιστολὴν ἔχουσαν ὡς ἑξῆς:

«Κυρία ἡγουμένη τῶν Κυανῶν Καλογραιῶν τῆς Μεζιέρης, δέχθητε εἰς τὸ μοναστήριον αὐτὸ τὴν δεσποινίδα Ἀντωνιέτταν Δεσαβιέρ, νεάνιδα ἐξ ἐπατριῶν, ὄφρα ἡλικίας δεκαεπτά ἐτῶν. Ὁὰ περιβληθῆ τὸ σχῆμα, ἀφοῦ πρότερον δεόντως κατηχηθῆ καὶ προτομασθῆ. Οὐδένα πρέπει νὰ ἴδῃ καὶ νὰ δεχθῆ ἐκ τῶν ἑξῶθεν. Πᾶσα ἐπιστολὴ ἢ θὰ ζητήσῃ νὰ γράψῃ πρέπει ν' ἀποστέλλεται ἀμέσως εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν, κατὰ διαταγὴν τοῦ βασιλέως.

•Υπογεγραμμένος
•Μιχαὴλ Λουδοῦ.

•Υ. Γ. Ὁὰ γράψῃτε κάτωθεν τῆς παρούσης ἐπιστολῆς τὴν παραλαβὴν τριῶν χιλιάδων λιβρῶν, ἀς ὁ κομιστὴς τῆς παρούσης θὰ σᾶς ἐγχειρίσῃ καὶ θὰ ἐπιστρέψῃτε τὴν ἐπιστολὴν. Ἡ δόκιμος θὰ φέρσῃ εἰς τὸ μοναστήριον δύο ὥρας μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ ταχυδρόμου.

•Αὐτοστῆρως ἐπιβάλλεται ὑμῖν, κυρία, ὅπως ἀποκρύψῃτε ἀπὸ πάντας καὶ προπάντων ἀπὸ τῆς νεάνιδα, τὴν ἐυεργεσίαν ταύτην καὶ τὴν προστασίαν τοῦ βασιλέως.»

Ἡ ἡγουμένη καταληφθεῖσα ὑπὸ φόβου καὶ σεβασμοῦ πρὸς τὸ ὄνομα τοῦ Λουδοῦ, ὅστις ἐπέβαλλε τὸν σεβασμὸν εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην, ὑπήκουσε, παρέλαβε τὰ χρήματα, ἐπέστρεψε τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἀπέπεμψε τὸν ταχυδρόμον.

Ἄνεμε μετὰ ταῦτα τὴν δόκιμον, ἀλλ' αἱ δύο ὀρίσθεισαι ὦραι παρήλθον, ἀκολούθως παρήλθον τέσσαρες, εἴτα ὅλον τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός, χωρὶς ἢ νεᾶνις νὰ φανῆ.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁδοιπορίας τῆς δεσποινίδος Ἀντωνιέττας ἐπηκολούθησαν πλεῖστα ὅσα συμβάντα, ἅτινα δὲν προεῖδεν ὁ κύριος Λουδοῦ, αὐτὸς ὅστις ἔχαιρε φήμην ὅτι τὰ πάντα προέβλεπε κατὰ τὰ σχέδιά του.

Φαντασθῆτω ὁ ἀναγνώστης ὅτι βλέπει ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀπὸ Ζιβρὸν ἐν Ἀργώνῃ μέχρως Ἐλίξης ὁδοῦ ἀμαξάν, ἧς αἱ θυρίδες ἦσαν κεκλεισμέναι διὰ παραπετασμάτων ἐκ δέρματος, συρομένην ὑπὸ δύο ρωμκλέων ἵππων καὶ ὀδηγουμένην παρὰ παχυσάρκου χωρικοῦ, ὅστις μετὰ μεγάλης δυσκολίας θὰ ἠδύνατο ν' ἀναρριχηθῆ ἐπὶ τῆς ἑδρας του.

Ἐν τῇ ἀμαξῇ ταύτῃ ἐκάθητο μετριῶς ἀνακκεκλιμένη καὶ περῶσα τὸν βραχίονα διὰ τῆς δερματίνης λωρίδος τῆς θυρίδος ὑψηλὴ καὶ εὐειδῆς νεᾶνις, ἡ δεσποινὶς Ἀντωνιέττα Δεσαβιέρ. Εἶχε μορφήν ἢ οὐδέποτε λησμονεῖ τις ἀφοῦ ἀπαξ τὴν εἶδεν. Εἶχε μεγάλους μέλανας ὀφθαλμούς, ὧν ἡ εὐκαλλοίωτος κόρη ἔπλεεν ἐντὸς ὑγροῦ κυανοῦ, ὀφρὺς καλῶς διαγεγραμμένας ὡς τόξα, συνενουμένας ἐπὶ τῇ ἐλαχίστῃ ἀνασκιρτήσῃ τοῦ ἐλεφαντίνου μετώπου, στόμα δὲ ἐκφράζον ἐν τῇ ἀβρᾷ αὐτοῦ καὶ ἐπιμελημένη κατασκευῇ τὴν περιπαθειαν ἅμα καὶ τὴν νοημοσύνην καὶ τὴν περίσκεψιν· τὸ ἐντελῶς ὡσεὶδὲς τοῦ προσώπου τῆς σχῆμα εἶχε χροιάν τόσο ὁμόχρουν ἐν τῇ ἀλαμπεῖ αὐτῆς λευκότητι, ὥστε ἐφαίνετο ὅτι οὐδέποτε εἶχεν ἐκτεθῆ εἰς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου. Ἡ χειρὶ, ἧτις ἐκέρματο ἐκτὸς τοῦ δακτυλίου τοῦ σχηματιζομένου ὑπὸ τῆς χονδροειδοῦς λωρίδος, ἦτο μικρὰ καὶ λεπτὴ· ὅτε κατὰ τὴν ἠλικίαν τῶν εἴκοσι ἐτῶν ἡ χεὶρ ἐκείνη θὰ καθίστατο ὀπωσοῦν εὐσαρκος, ἔμελλε βεβαίως νὰ ὁμοιάζῃ πρὸς τὰς θαυμαστάς χεῖρας, ἀς συνείβη νὰ ζωγραφῆ ὁ Κορρέγιος. Ἐκ τῆς τόσο σερμῆς καὶ νοηλοῦς στάσεως τῆς νεάνιδος ἐντὸς τῆς ἀμαξῆς διεφαίνοντο ὅμοιοι νεαροὶ καὶ στιβαροὶ, ὅμοιοι ἀξιοὶ νὰ ἐξαρτῶνται ἀπ' αὐτῶν οἱ ὠραιότεροι βραχίονες τοῦ κόσμου, ἀπὸ τῶν εὐτόρνων δὲ αὐτῶν ὤμων μέχρως τῶν ποδῶν, οὓς ἐσκέπαζεν ἐσθῆς ἐκ μαλλίνου ἀμαυροῦ ὑφάσματος, πᾶσαι αἱ γραμμαὶ ἦσαν ἀρμονικαὶ καὶ ἐνέφανιν ἀγνότητα μέχρως τοιοῦτου σημείου, ὥστε οὐδέποτε ἐν τῇ τελειότητι των ὁ ἀγαλματοποιὸς ἤθελε τολμήσει κἀν νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ὑπεκρύπτετο φιληδονία.

Ἡ ἀμαξά ἐκινεῖτο βραδέως, ὅχι διότι ἦτο πολὺ βραεῖα ἢ διότι οἱ ἵπποι δὲν εἶχον ἀρκετὴν ῥώμην ὅπως σύρῳσιν αὐτὴν μετὰ ταχύτητος, ἀλλὰ διότι ἡ ὁδὸς ἐκείνη διετέμενετο ὑπὸ βαθειῶν αὐλάκων, ὁ δὲ ὀδηγῶν τὴν ἀμαξάν χωρικός ἐφειδετο τῶν ἵππων, ἔχων ὑπ' ὄψει του ὅτι ἔμελλον νὰ διανύσωσιν εἴκοσιν ἀκόμη λεύγας διὰ νὰ φθάσωσιν εἰς τὸ μοναστήριον τῶν Κυανῶν Καλογραιῶν.

Ἦτο ἡ ἐνάτη τῆς πρωίας. Ἡλιος ἐαρινὸς ἔλαμπε διασχίζων τ' ἀκίνητα νέφη. Εἶχε καταπέσει ἀφθονὸς βροχὴ τὴν προτεραίαν, ἐκ τῆς ἀσυνήθους δ' ἐκείνης θερμότητος ἀνεδίδετο ἐκ τοῦ ἐδάφους καὶ τῶν δένδρων ὁσμὴ χυμοῦ μεθυστικῆ.

Ὁ χωρικός ἀπεκοιμήθη ἐπὶ τῆς ἑδρας τοῦ ἡνίοχου. Ἡ νεᾶνις ρεμβάζουσα δὲ ἐνόησεν ὅτι οἱ ἵπποι, ἀφέντες τὴν κυρίαν ὁδὸν, εἰσῆλθον εἰς ἄλλην πλαγίαν, ἀρκετὰ βαθεῖαν καὶ ἀρκετὰ στενήν, ἧς ἐκατέρωθεν ἔχαινον χάνδακας. Ἐν τῇ ὁδῷ ταύτῃ ἡ πορεία ἦτο ἔτι μᾶλλον δύσκολος ἢ ἐπὶ τῆς κυρίας ὁδοῦ, καθότι τὸ ἔδαφος ἦτο ὑγρότερον καὶ περισσότερον ἠυλακωμένον. Οἱ ἵπποι μετεμελήθησαν διὰ τὴν ἀποπλάνησίν των καὶ ἀφοῦ συννεοήθησαν, φαίνεται, μεταξύ των, ἀπεφάσισαν νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν κυρίαν ὁδόν. Ἐστράφησαν δὲ τόσο ταχέως καὶ τόσο ἀποτόμως, ὥστε ἔπεσον ἐντὸς τοῦ χάνδακος, μετ' αὐτῶν δὲ καὶ οἱ δύο πρῶτοι τροχοί. Ὁ ἡνίοχος ἀφυπνισθεὶς καταλαμβάνεται ὑπὸ φόβου καὶ μαστίζει τοὺς ἵππους, οὔτοι, νομίζοντες ὅτι διετάσσοντο ν' ἀναρριχηθῶσιν ἐπὶ τῆς ἐτέρας πλευρᾶς τοῦ χάνδακος ἐχούσης ὕψος ἔξ ποδῶν, ὥρμησαν ἐμμανεῖς ὅπως ὑπερβῶσι τὴν ἀνωφείριαν.

Ἄν ὁ καιρὸς ἦτο ξηρὸς καὶ τὸ ἔδαφος στερεώτερον, ἀναμφιβόλως οἱ ἵπποι ἤθελον δυνηθῆ ν' ἀνέλθωσιν ἀνασύροντες τὴν ἀμαξάν· πλὴν οἱ τροχοὶ ἐβυθίζοντο ἐντὸς τοῦ ὑγροῦ ἀργιλώδους ἐδάφους καὶ ἠδύνατον νὰ μετακινήθωσιν. Εἰς τῶν ἵππων καταπίπτει πλαγίως καὶ κυλιέται ἐντὸς τοῦ χάνδακος παρασύρων καὶ τὸν ἔτερον, ὅστις πίπτει ἐπὶ τοῦ συντρόφου του, συντρίβων τὸν ρυμὸν καὶ τὸ προὐλακίον. Μετὰ τοῦ προὐλακίου κατακρημνίζεται καὶ ἡ ἑδρα, ἐφ' ἧς ἐκάθητο ὁ ἡνίοχος, ὅστις ἐπίσης καταπίπτει μεταξύ τῶν δύο ἵππων· πᾶσα αὕτη ἡ μάζα κυλιέται, συνταράσσεται καὶ ἐξαφανίζεται σχεδὸν ὑπὸ πυκνὸν στρώμα χρώματος ἀνακινήθεντος καὶ χόρτων ἐκριζωθέντων.

Ἡ μεγάλη αὕτη συμφορὰ ἐπῆλθεν ἐν διαστήματι ἡμίσεος λεπτοῦ καὶ ἂν ἡ ἀμαξά δὲν ἤθελε βυθισθῆ καὶ ἐγκλεισθῆ ὡς ἐκ θαύματος ἐντὸς τοῦ πηλοῦ, τὰ πάντα ἤθελον συντριβῆ ἐπὶ τῆς ἀνωφερίας ἐκείνης ὑπὸ τῶν ἵππων, οἵτινες εἶχον καταστῆ ἐμμανεῖς ἐκ τοῦ τρόμου καὶ τοῦ ἄλγους.

Ἡ νεᾶνις, δὲν ἐπρόφρασε νὰ ἴδῃ τὸν κίνδυνον. Ὅτε οἱ τροχοὶ πεσόντες προσέκρουσαν ἐντὸς τοῦ χάνδακος, ἔρρηξε κραυγὴν.

Εἶτα βλέπουσα ὅτι ἡ ἀμαξά ἔμενε ἀκίνητος, προσεπάθησε ν' ἀνοίξῃ τὴν θύριδα διὰ νὰ κατέλθῃ. Ἄλλ' ἡ θυρίς, ἣν εἶχε βύσει μεγάλη ποσότης χρώματος, ἀντέστη. Ἡ Ἀντωνιέττα τότε παρετήρησε τὸν φορικῶδη φυρμὸν τῶν ἵππων, οἵτινες χαμκὶ κατακείμενοι ἐλάκτιζον μανιωδῶς, ἤκουσε δὲ καὶ τὰς ὑποκόφους στοναχὰς τοῦ χωρικοῦ. Εἶτα τὰ πάντα ἐσίγησαν, εὐρέθη δὲ ἐγκλειστος ἐντὸς τοῦ ἀκινήτου ἐκείνου κυτίου, μόνη, ὑπὸ τὸ κράτος ἀ-

περιγράφτου φόβου, αὐξάνοντος κατὰ πάντα τιναγμὸν τῆς ἀμαξίας καὶ κατὰ πάντα χρεμετισμὸν τῶν ἵππων.

Ἐνῶ ἀπὸ τῆς δεξιάς θυρίδος ἐκάλει εἰς βοήθειαν, χωρὶς οὐδεὶς ν' ἀπαντᾷ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐκεῖνη ἐξοχῇ, ἤκουσεν αἴφνης ἀριστερόθεν προερχόμενον τὸν καλπασμὸν ἵππου καὶ εἶδεν ἐμφανιζόμενον διὰ τῆς θυρίδος τῆς ἀμαξίας νέον, ὅστις ἀνέκραξε :

— Θεέ μου ! εἶνε μία γυνὴ μέσα !

Παράφορος ἐκ τῆς χαρᾶς ἡ Ἀντωνιέττα ἐφώνησε :

— Βοήθεια ! Βοήθεια ! . . .

Καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ προσθέσῃ ἄλλο τι. Τὸν τρόμον τῆς διεδέχθη ἄλλο αἴσθημα. Τὰ δύο ἐκεῖνα ἄτομα προσβλέποντα ἀλλήλα, ἐλησμόνουν τὸ μὲν τὸν κίνδυνον, τὸ δ' ἕτερον τὴν ἀνησυχίαν, καὶ ἐξηκολούθουν νὰ θεωρῶσιν ἀλλήλα μετ' ἐκπλήξεως ἥτις καθίστα θελκτικωτάτην τὴν εἰκόνα τῶν δύο ἐκεῖνων μορφῶν.

Ὁ νέος, ὅστις ἦτο ὁ Γεράρδος Λαβερνή, πρῶτος ἐμνήσθη τῆς ὑφισταμένης καταστάσεως.

— Φεῦ ! κυρία μου, εἶπε, δὲν ἐπληγώθητε ;

— Ὅχι, κύριε· δὲν πιστεύω· ἀλλ' ὁ Σιδώνιος ; . . . ἀλλ' οἱ ἵπποι ;

— Πῶς ! . . . ὑπάρχει κανεὶς ἐκεῖ μέσα εἰς τὸν σωρόν ; προσέθηκεν ὁ Γεράρδος.

— Ὁ ἀμαξηλάτης . . . ὁ Σιδώνιος . . . πρὸ ὀλίγου ἐστέναζεν.

— ὦ διάβολε ! . . . δὲν τὸν ἀκούω νὰ στενάζῃ πλέον ! . . . ἐψιθύρισεν ὁ Γεράρδος ἄς ἴδωμεν.

Καὶ πλησιάζας διέκρινε τὸν ἀτυχῆ χωρὶκὸν τεθαμμένον σχεδὸν ὑπὸ τοὺς ἵππους. Ἡθέλησε νὰ τὸν σύρῃ καὶ τὸν ἀπελευθερώσῃ, ἀλλ' οἱ ἵπποι πάραυτα ἤρχισαν ἐκ νέου τὰ λακτίσματα καὶ τοὺς γογγυσμούς. Ὁ Σιδώνιος οὔτε κἂν ἐκινήθη. Ὁ Γεράρδος συνωφρυνήθη.

— Εἶνε νεκρός ! διελογίσθη· θὰ τρομάξῃ βεβαίως ἡ κυρία ἂν τὸ μάθῃ.

Καὶ ἐπανήλθεν εἰς τὴν ἀμαξίαν.

Ἔπειτα συνέχισα.

FORTUNÉ BOISGOBEY

ΤΟ ΚΟΜΜΕΝΟ ΧΕΡΙ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

[Συνέχεια].

— Ποῦ πηγάζει ;

— Οὐδ' αὐτὸς ἔξυρει· εἶνε ἀποφασισμένος νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν Γαλλίαν καὶ νὰ ζητήσῃ ἄλλου τύχην.

— Χωρὶς χρήματα ;

— Λέγει πῶς ἔχει, ἀλλὰ δὲν τὸ πιστεύω.

— Καὶ χωρὶς νὰ ξαναδῇ τὴν Ἀλίην ;

— Ἔτσι μοῦ εἶπε καὶ τὸν πιστεύω.

Ἐφυγε ἀπὸ τὸ μέγαρον, ἀφοῦ μ' ἀποχαίρετίσει. Αὔριον φεύγει.

— Λόγον τιμῆς ! ἀξιόλογος νέος. Τὸν

ἐσυμπάθησα πολὺ τόρᾳ· ἀγαπῶ πολὺ τοὺς ἀνεξαρτήτους ἀνθρώπους. Καλὰ ἔκανε καὶ ἀπέριψε τοῦ θεοῦ μου τὰς προτάσεις καὶ τὴν ἐλεημοσύνην του. Εἰς τὴν ἡλικίαν του, μὲ τὸνομα ποῦ ἔχει καὶ τὰ προτερήματα, ἔμπορεῖ νὰ πάρῃ κέρην ὅποτε θέλει πλουσίαν. Ἐχει πλουσία κορίτσια ποῦ θὰ εὐχαριστηθῶν πάρα πολὺ νὰ πάρουν μαρκήσιο.

— Λησμονεῖς πῶς ἔχει δώσει τὸν λόγον του εἰς τὴν δεσποινίδα Δορζέρ· προχθὲς ἀκόμη μοῦ ἔλεγε πῶς τὴν ἐλάτρευε καὶ ὅτι τοῦ ὠρίσθη πῶς θὰ γείνη σύζυγός του.

— Ἡ Ἀλίην, φίλε μου, εἶνε παιδί ἀκόμη καὶ τρελὸς θᾶνε ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θὰ λάβῃ σπουδαίως τοὺς ὄρκους τῆς. Οἱ ἔρωτες μιᾶς κόρης δεκαεννέα ἐτῶν εἶνε σὰν τὸ ἄχυρο ποῦ βγάζει μεγάλη φλόγα καὶ σβύνει γλήγορα. Ἡ ἐξαδέλφη μου ἐπὶ ἓνα μῆνα θὰ κλαίῃ. Τὸν ἄλλο μῆνα θὰ λέγῃ ὅτι ὁ κύριος δὲ Καρνοέλ δὲν τὴν ἀγαποῦσε, ἀφοῦ ἔφυγε, ἂντι νὰ μείνῃ εἰς τὸ Παρίσι γιὰ νὰ τὸν τρέφῃ ἡ ἐλπίς ὅτι θὰ τὴν βλέπῃ νὰ περᾶ ἀπὸ μακρὰν μὲ τ' ἀμαξί τῆς. Πρὶν τελειώσῃ ὁ τρίτος μῆν θ' ἀκούσῃ, χωρὶς δυσἀρέσκεια, τὸν πατέρα τῆς, ὁ ὁποῖος θὰ τῆς λέγῃ ὅτι τὰ καλλίτερα συνοικέσια εἶνε ὅσα γίνονται μὲ τὴν λογικὴν. Καὶ εἰς τοὺς ἔξ μῆνας θὰ στεφανώνεται μὲ κάποιον σοβαρὸν κύριον.

— Δὲν τὴν ἔξυρεις καλά.

— Ἐσὺ δὲν τὴν ἔξυρεις καλά. Ἀλλὰ, ἔξυρεις ποῦ ἡ αἰφνιδία ἀναχώρησις τοῦ καυμένου τοῦ Ροβέρτου σοῦ δίδει ἐλπίδας ; Ἰδοὺ ἡ καταάλληλος περίστασις νὰ γίνῃς ὁ ὑποψήφιος τῆς Ἀλίης.

— Οὔτε τὸ συλλογίζομαι κἂν, εἶπε μετὰ τινος στενοχωρίας ὁ ταμίας.

— Στοιχηματίζω ὅτι ὁ θεὸς μου τὸ συλλογίζεται ἢ θὰ τὸ συλλογισθῇ κάμμια ἡμέρα. Αὐτὸς ὄνειρεύεται γαμβρὸ ζιωματῆρον εἰς τὰς τραπεζιτικὰς ὑποθέσεις καὶ ἱκανὸν νὰ τὸν διαδεχθῇ μίαν ἡμέραν.

— Αὐτὰ σχεδὸν εἶπεν ὁ θεὸς σου εἰς τὸν Ροβέρτον, ὁ ὁποῖός μοῦ τὰ ἐπανέλαβεν. Ἀλλὰ χωρὶς νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψει τὸσας ἄλλας ἀπιθανότητας· τί θὰ ἔλεγες δι' ἐμὲ ἂν μ' ἔβλεπες ζητοῦντα νὰ ὑποσκελίσω δυστυχῆ φίλον ;

— Δὲν πρόκειται περὶ τούτου· ὁ κύριος δὲ Καρνοέλ ἐγκαταλείπει τὴν ὑπόθεσιν. Πηγάζει εἰς τοὺς ἀντίποδας καὶ σὺ μένεις. Ἡ Ἀλίην βέβαια δὲν θὰ γείνη καλογαῖα. Θὰ τὴν βλέπῃς κάθε ἡμέρα. Ἐὰν μὲ τὸν καιρὸ ἴδῃ ὅτι ἀξίζεις τὸν ἀπόντα, θὰ ἤσουν ἀνόητος ἂν τὴν ἀρνήθῃς ὅταν ὁ πατέρας τῆς σοῦ προτείνῃ νὰ τὴν νυμφευθῇς.

— Αὐτὸ δὲν θὰ γείνη ποτέ, ἐψιθύρισεν ὁ Βινιόρ.

— Ὅλα γίνονται, φίλε μου. Ἡ ἐξαδέλφη μου θὰ ἐγίνετο παράδειγμα σταθερότητος, διὰ νὰ φυλάξῃ εἰς τὴν καρδίαν τῆς νέον, τὸν ὁποῖον ποτέ δὲν θὰ ἴδῃ πλέον. Γνωρίζω ὅτι μερικῶν γυναικῶν ὁ ἔρωσ αὐξάνει ὅταν τὰς χωρίζωσιν ἀπὸ τὸν ἀγαπητόν των . . .

— Ἡ δεσποινὶς Δορζέρ εἶνε ἐκ τούτων . . .

— Πιθανόν. Ἀλλ' ἂν κάποτε ὁ χωρισμὸς ἀποθάνει εἰς καλὸν ὑπὲρ τοῦ ἔραστοῦ, συχνότερον ὅμως ἐν τυχαίῳ συμβᾶν ἢ μία σκέψις ἀπλή καταστρέφει τὸ πᾶν δι' αὐτόν. Ἡ ἐγκαταληφθεῖσα ὅταν εἶνε πλουσία, ὑποπτεύεται ἓνα πρῶτ' ὅτι ὁ ἐρωμένος τῆς μόνον τὰ χρήματά τῆς ἠθέλει. Καὶ ἂν πληροφορία τις ἀληθῆς ἢ ψευδῆς ἐπιβεβαιώσῃ τὰς ὑπονοίας τῆς, τότε χαιρέται διὰ παντός ἐλπίδες.

Ὁ Βινιόρ δὲν ἠθέλησε ν' ἀντιλέξῃ ἢ το φύσεως δειλῆς καὶ δισταζούσης καὶ ὡς ἐκ τούτου πολὺ ἐπιρρεπῆς εἰς τὸ νὰ ὑφίσταται τὴν ἐπήρειαν τῶν ἄλλων, βραδύς εἰς τὴν ἀπόφασιν καὶ ἔτι βραδύτερος εἰς τὴν ἀνακοίνωσιν. Ἐσιώπησε καὶ ἡ ὀμιλία ἐστράφη εἰς ἄλλο ἀντικείμενον.

Ὁ Μάξιμος μόνον περὶ τῆς ὑποθέσεως τῆς χειρὸς ἐσκέπτετο πλέον. Πάντοτε δὲ περὶ στρατηγημάτων καὶ ἐρευθῶν ὀμιλεῖ. Ἐμελέτα τὰ περὶ ἀστυνομικῆς ὑπηρεσίας καὶ σχεδὸν ἐσυνείθισε νὰ ὀμιλῇ καὶ τὴν γλῶσσάν των.

Ὁ Βινιόρ τὸν ἤκουεν ἀδιαφόρως. Ἐκεῖνος ἐσκέπτετο ἂν τὴν ἐπαύριον θὰ ἔβλεπε τὸν Καρνοέλ. Ἐσκέπτετο πρὸς τούτοις ὅτι πιθανόν μίαν ἡμέραν νὰ ἔβλεπεν ἡ Ἀλίην ὅτι ἐκτὸς τοῦ Ροβέρτου καὶ ἄλλοι τὴν εὕρισκαν ἀξιολάτρευτον.

Δὲν ἐπίστευεν ὅσα τῷ εἶπεν ὁ Μάξιμος καὶ ἠθέλει νὰ τὰ λησμονήσῃ, φοβούμενος, μήπως παρὰ τὴν θέλησίν του, εὐχρηθῇ τὴν καταστροφὴν τῶν ἐλπίδων τοῦ φίλου τοῦ Ροβέρτου.

Ὁ περίπατος οὐδὲν τὸν ἐφείδρυνεν, οὐδὲ τὸ γεῦμα καὶ ὁ οἶνος καὶ ἡ προσπάθεια τοῦ φίλου του, νὰ τὸν ἀποτρέψῃ μικρὸν ἀπὸ τῶν σκέψεων του.

Ἐν τούτοις ἠκολούθησε τὸν Μάξιμον εἰς τὸ θέατρον ὅπου οὐδὲν ἐπρόσεχε, καὶ ἐκεῖθεν, μετὰ τὸ μεσονύκτιον, μετέβη εἰς τὸ οἰκημῶν του, ἔνθα εὗρεν ἐπιστολὴν τοῦ Ροβέρτου.

«Μὴ με περιμένῃς, τῷ ἔλεγεν. Ἀναχωρῶ ἀπόψε. Αὔριον θὰ εἶμαι μακρὰν. Θὰ σοῦ γράψω, λυπήσου με καὶ συγχώρησέ με».

Ὁ ἰδιότροπος οὗτος ἀποχαιρετισμὸς ἐνέβαλε τὸν ταμίαν εἰς ἀνέκφραστον συγκίνησιν. Δεκάκις τὸ ἐπανέγνωσε καὶ διήλθε τὴν νύκτα σχολιάζων αὐτό.

Τῷ ἐφαίνετο ὅτι ἡ ἀπότομος αὐτῆ ἀναχώρησις ἠθέλεν ἀποφασίσει περὶ τῆς τύχης του, καὶ ἅμα ἡ πρῶτα ἐφάνη, ἠρώτα ἑαυτὸν ἂν ἔπρεπε ν' ἀκολουθήσῃ τὰς συμβουλὰς τοῦ Μάξιμου Δορζέρ.

Δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μαντεύσῃ ὅτι αὐτὴν ταύτην τὴν πρῶταν, λίαν περιεργὸν συμβεβηκὸς ἠθέλει θέσει τέρμα εἰς τὴν ἀβεβαιότητά του καὶ τὸ ἀναποφάσιστον.

Γ'

Ἐν τῷ τραπεζιτικῷ οἴκῳ τοῦ Κλαυδίου Δορζέρ, τὸ ταμεῖον ἤνοιγε τῇ δεκάτῃ τῆς πρῶτης ἀκριβῶς. Ὁ Ἰούλιος Βινιόρ μάλιστα τοσοῦτον ἐτήρει τὴν ἀκριβείαν ταύτην, ὥστε ἐν ἡ δύο λεπτὰ πάντοτε πρὸ τῆς συνήθους ὥρας εὕρισκετο εἰς τὴν

θέσιν του έτοιμος, παραμένων εκεί και πέραν έτι τής ώρισμένης, καθ' ην τὰ γραφεία εκλείον.

Τὴν ακόλουθον δὲ πρωίαν τῆς ἐσπέρας ἦν διήλθεν εἰς τὸ θέατρον μετὰ τοῦ Μαξιμου, εἶχε λόγους ἰσχυροὺς νὰ μὴ ἀργοπορήσῃ, ἀφοῦ ὀλόκληρον τὴν νύκτα δὲν ἐκοιμήθη. Ἠγέρθη ἀπὸ τῆς αὐγῆς. Εἰς τὸν καλλωπισμὸν του, ἂν καὶ ἀκολουθῶν πάντοτε τὸν συρμόν, οὐδέποτε ἐδαπάνῃ πολὺν χρόνον καὶ ἐντὸς δέκα λεπτῶν τῆς ὥρας ἐπεράτου τὸ λιτὸν πρόγευμά του. Τὴν πρωίαν ὅμως ἐκείνην οὐδὲ τὸ ἤγγισε κἄν. Μὲ ὅλα δὲ ταῦτα, ὅτε ὁ ταγματάρχης Βορισῶφ παρουσιάσθη εἰς τὴν αἴθουσαν, εὔρε τὸ θυρίδιον κλειστόν. Σημειωτέον ὅτι ἡ δεκάτη ἐσήμειον εἰς τὸ ὠρολόγιον τοῦ γραφείου, καθ' ἣν στιγμὴν εἰσῆρχετο εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ μεγάρου ὁ ταγματάρχης. Ἀδύνατον νὰ ὑπηρετήσῃ τις εἰς τὸν ρωσικὸν στρατὸν χωρὶς καὶ ν' ἀποκτήσῃ τὴν ἕξιν τῆς στρατιωτικῆς ἀκριβείας.

Ὁ Γῶγος, περιβεβλημένος τὴν στολὴν του, εὐρίσκειτο εἰς τὴν θέσιν του. Ὁρῆσιος, παρὰ τὴν θύραν τῆς αἰθούσης, ἔτρωγε καρύδια, τῶν ὁποίων τὰ κελύφη ἀπεταμίουεν εἰς τὰ θυλάκιά του. Παρεμέρισε νὰ διαβῇ ὁ εὐγενὴς ξένος καὶ τὸν ἠκολούθει ἀντιπαρελθόντα διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, μὴ προσπαθῶν κἄν νὰ κρύψῃ τὴν περιέργειάν του.

Πραγματικῶς, τὸ ἀνάστημα καὶ τὰ νῶτα τοῦ Ρώσου ἐνέπνεον εἰς τὸν παῖδα τοῦτον βαθεῖαν ἐντύπωσιν, διότι τὸν παρετῆρει ἐκ τῶν ὀπισθεν τοσοῦτον προσεκτικῶς ὡς ἂν εἰ ἤθελε νὰ πάρῃ τὸ μέτρον του.

Ὁ κύριος Βορισῶφ δὲν τὸν ἔβλεπε· παρετῆρει τὸ ὠρολόγιον του.

— Λοιπόν, δὲν εἶνε κανεὶς ἐδῶ, ἐπιθύρῃσεν. Εἶνε ἤδη πολὺ παράξενον.

Λοιπὸν καὶ ἡδὴ εἶνε λέξεις τὰς ὁποίας οἱ Ρῶσοι, ἅμα ὀμιλοῦσι γαλλικῶς, ἐπαναλαμβάνουσι συχνάκις καὶ χωρὶς πάντοτε νὰ ἦνε ἡ κατάλληλος περίστασις. Σχεδὸν τὰς σπεύρουσι τυχαίως.

Διὰ τοῦτο ὁ μικρὸς ὑπρέτης ἐγέλασεν ἀρκετὰ δυνατὰ, καὶ ἔστρεψεν ὁ ταγματάρχης.

— Τί ὥρα ἔρχονται οἱ ὑπάλληλοι; ἠρώτησεν αὐστηρῶς.

— Ὅπου κι' ἂν ἦνε θ' ἀρθοῦν, ἀπεκρίθη ὁ Γῶγος. Σὲ τρία λεπτά, τὸ πολὺ σὲ τριάμισυ, θὰ τοὺς ἴδῃτε ὅλους. Εἶνε τότε ἕνας μέσᾳ νὰ βλέπω τὸ κλειδί στὴν πόρτα καὶ ἀκούω κρότο στὴν κάσα. Κτυπήσατε λοιπὸν τὸ παραθυράκι.

— Μοῦ φαίνεται, πῶς αὐτὸ τὸ παληό- παιδο μὲ κοροϊδεύει εἶπε χαμηλοφώνως ὁ κύριος Βορισῶφ. Λυποῦμαι ποῦ δὲν ἔχω καιρὸ νὰ τοῦ τραβήξω τ' αὐτιά του.

Ἠρκέσθη ὅμως ν' ἀκολουθήσῃ τὴν συμβουλὴν του. Κατ' ἀρχὰς ἔμεινε κλειστόν, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ταγματάρχης ἐξηκολούθει νὰ κτυπᾷ, καὶ ἰσχυρότερον μάλιστα, ἐφάνη εἰς τὸ θυρίδιον μία μορφὴ τοσοῦτον ὠχρὰ καὶ ἡλλοιωμένη, ὥστε ὁ ταγματάρχης δὲν τὴν ἀνεγνώρισεν, ἂν καὶ πολ-

λάκις εἶχε ζητήσει χρήματα παρὰ τοῦ ταμίου.

— Εἶμαι ὁ ταγματάρχης Βορισῶφ, εἶπεν ἄνευ ἐτέρου προοιμίου. Πιστεῦω ὅτι ὁ κύριος Δορζέρ σᾶς ἐπληροφόρησεν ὅτι θὰ περάσω σήμερα τὸ πρωί...

— Διὰ νὰ ζητήσετε χρήματα, μάλιστα κύριε, τὸ γνωρίζω, διέκοφεν εἰπὼν ὁ Ἰούλιος Βινιόρὺ διὰ φωνῆς ἀποπνιγομένης. Συγχωρήσατέ με ὅτι σᾶς ἔκαμα νὰ περιμένετε... καὶ διότι ἀκόμη θὰ λάβετε τὸν κόπον νὰ περιμένετε... Εἶμαι τόσῳ τρομαγμένος, ὥστε δὲν ἐμπορῶ καὶ νὰ σᾶς ἀπαντήσω.

— Τί συμβαίνει λοιπὸν; ἠρώτησεν ὁ ξένος ἀγερώχως.

— Ἄμα ἦλθα εὐρηκα τὸ χρηματοκιβώτιον ἀνοικτόν. Ἐγὼ ὁ ἴδιος τὸ εἶχα κλείσει χθὲς τὸ βράδυ... καὶ κανεὶς δὲν θὰ ἐμπῆκε ἀπόψε ἐδῶ μέσα. Δὲν ἐμέτρησα ἀκόμη τὸ περιεχόμενον... ἀλλὰ φοβοῦμαι μήπως ἔγινε καμμία κλοπὴ.

— Μετρήσατε, κύριε, μετρήσατε· θὰ περιμένω ὄχι ὅμως καὶ πολὺ, διότι βιάζομαι.

— Ναί, ἀλλὰ πρέπει πρῶτα νὰ εἰδοποιήσω τὸν κύριον Δορζέρ. Εἶνε πολὺ σπουδαῖον τὸ πρᾶγμα καὶ πρέπει νὰ ἦνε καὶ ὁ ἴδιος παρών.

— Τότε, στείλατε νὰ τὸν φωνάζετε, χωρὶς νὰ χάνετε καιρὸν, διότι, σᾶς ἐπαναλαμβάνω, βιάζομαι πολὺ.

— Γῶγος, ἐφώνησεν ὁ Βινιόρὺ.

Ὁ ὑπρέτης δὲν ἦτο μακρὰν. Εἶχεν ἀκολουθήσει τὸν ταγματάρχην βαδίζων ἐπὶ τῶν βημάτων του.

— Παρών! ἀπεκρίθη.

— Κλείσε καλὰ ἀπὸ μέσα τὴν πόρτα τῆς αἰθούσης, ἀνέβα μὲ στιγμὴν εἰς τὸν κύριον Δορζέρ, καὶ εἶπέ του ὅτι τὸν παρακαλῶ νὰ κατέβῃ ἀμέσως.

— Εὐθύς.

— Γύρισε νὰ σταθῆς εἰς τὴν ἐξώπορτα καὶ λέγε εἰς ὅσους ἔρχονται ὅτι τὰ γραφεία θ' ἀνοίξουν εἰς τὰς ἑνδεκα.

— Καὶ ἂν μ' ἐρωτήσουν γιατί;

— Θὰ τοὺς πῆς ὅτι ἔπιασε φωτιά, ὅτι τὸ γκαζὶ ἔσκασε, ὅ,τι θέλεις τέλος.

— Οὔτε τοὺς ὑπαλλήλους δὲν θ' ἀφήσω νὰ μπουῦνε;

— Οὔτε... ἄς περιμένουν καὶ ἐκεῖνοι μαζὺ μὲ τοὺς ἄλλους. Ἄλλὰ τρέξε πρῶτα στὴν πόρτα.

Ὁ ὑπρέτης ἔβαλε τὸν σύρτην εἰς τὴν θύραν καὶ ἔπειτα τρέχων ἀνέβη τὴν κλίμακα τὴν ἀγούσαν πρὸς τὸ γραφεῖον τοῦ τραπεζίτου.

— Τί σκοπὸν ἔχει ἡ προφύλαξις, τὴν ὁποίαν λαμβάνετε διὰ τὸν κόσμον; ἠρώτησεν ὁ ταγματάρχης, ἀνάψας τὸ σιγάρον του.

— Ἐὰν ἐγένετο κλοπὴ, εἶνε ἀνωφελὲς νὰ τὸ μάθῃ ὁ κόσμος.

— Νομίζετε πῶς ἔμπορεῖ νὰ βλάψῃ τοῦτο τὴν θέσιν τοῦ κυρίου Δορζέρ; Τὸ ἀξιόχρεόν του εἶνε ἀρκετὰ γνωστὸν, ὥστε μερικκὴ χιλιάδες φράγκων δὲν ἔχουσι τόσον σπουδαιότητα...

— Ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ μερικῶν χιλιάδων φράγκων... ἀλλὰ τὸ χρηματοκιβώ-

τιον χθὲς βράδυ περιεῖχε τρία ἑκατομμύρια...

— Πράγματι, ἐνθυμοῦμαι ὅτι τὸ εἶπεν ὁ κύριος Δορζέρ. Τρία ἑκατομμύρια! διὰβολε, εἶνε σπουδαῖον τὸ ποσόν· καὶ τὰ ἐκλεψαν;

— Δὲν ἤξεύρω ἀκόμη... καὶ ἐλπίζω μάλιστα ὄχι. Θὰ μετρήσω ἅμα κατέβῃ ὁ κύριος Δορζέρ.

— Ἐννοῶ, θέλετε νὰ μείνετε ἀνεύθυνος. Δὲν ἔμπορεῖ ὅμως νὰ σᾶς κατηγορήσῃ κανεὶς δι' ἀμέλειαν, διότι ὑποθέτω δὲν εἴσθε ἠναγκασμένος νὰ φυλάττετε καὶ τὴν νύκτα τὸ χρηματοκιβώτιον.

— Ὅχι βέβαια. Ἡ ὑπηρεσία μου ἀρχίζει τὰς δέκα τὸ πρωί, καὶ οὔτε πέντε λεπτὰ εἶχον παρῆλθαι ποῦ ἤμουν στὴν θέσι μου, ὅταν ἤλθατε σεῖς.

Ἐνῶ οὕτως ὀμιλοῦν κατῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν ὁ τραπεζίτης.

— Καλημέρα, ταγματάρχα· χαίρω ὅτι σᾶς βλέπω, ἐνῶ δὲν τὸ ἤλπίζα. Ὁ ταμίης μου μὲ προσεκάλεσε διὰ σπουδαῖαν ὑπόθεσιν τὴν ὁποίαν δὲν μαντεύω.

Ὁ Βινιόρὺ βλέπων τὸν κύριον Δορζέρ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ γραφείου του.

— Κύριε, ἐφέλλισε, φοβοῦμαι μήπως συνέβη δυστύχημα.

— Εἰς τὸ χρηματοκιβώτιον βέβαια, εἶπεν ὁ κύριος Δορζέρ μετὰ πολλῆς ψυχραιμίας. Ἄς ἴδωμεν ἔλθετε, ταγματάρχα, περάσατε μέσα.

Εἰσῆλθε πρῶτος αὐτός, ὁ ταμίης τὸν ἠκολούθησε καὶ τοῦτον ὁ ταγματάρχης.

Ἡ θύρα τοῦ χρηματοκιβωτίου ἦν ὀρθάνοικτος.

— Ὅταν ἦλθα τὴν εὐρηκα καθὼς τὴν βλέπετε, εἶπεν ὁ Βινιόρὺ.

— Δὲν εἶνε δυνατόν, εἶπεν ὁ τραπεζίτης· ἐγὼ καὶ σεῖς μόνον ἔχομε κλειδί.

— Ἐγὼ τὸ κλειδί μου τὸ ἔχω πάντοτε μαζί μου, κύριε, νὰ το.

— Νὰ καὶ τὸ ἰδικόν μου.

— Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἕνα τρίτον, εἶπεν ὁ Ρῶσος, καὶ αὐτὸ εἶνε εἰς τὴν κλειδαριά.

— Ἀλήθεια, εἶπεν ὁ κύριος Δορζέρ. Ποιός...; Καὶ μοῦ φαίνεται τόσῳ παράξενον αὐτό... διότι δὲν ἐκλεψαν... βλέπω τὰ χρυσὰ νομίσματα ὅλα κατὰ σειράν... Βινιόρὺ, ποῦ κλείεις τὰ χαρτονομίσματα;

— Εἰς τὸ χαρτοφυλάκιον τοῦτο, κύριε, ἐκεῖ, πρὸς τὰ δεξιά.

— Χθὲς τὸ βράδυ, ποῖον ἦτο τὸ περιεχόμενον ὀλόκληρον τοῦ χρηματοκιβωτίου;

— Τριακόσιαι ἐξήκοντα ἑξ χιλιάδες καὶ τετρακόσια εἴκοσι ἐννέα φράγκα, ἐκτὸς τῶν τριῶν ἑκατομμυρίων, τὰ ὅποια ἐλάβομε ἀπὸ τὴν Τράπεζαν, καὶ τὰ ἐκλείσα εἰς ἐκεῖνο ἐκεῖ τὸ συρτάρι.

— Ἴδὲ ἂν ἦνε ἀκόμη, εἶπεν ὁ τραπεζίτης μετὰ στωϊκῆς ἀπαθείας.

Ὁ Βινιόρὺ ἤνοιξε μετὰ τρεμούσης χειρὸς τὸν χαλύβδινον σύρτην.

— Εἶνε, ἀνέκραξε δεικνύων τὰ πολυτιμα χαρτονομίσματα, κατὰ δεσμίδας ἐ-

κατὸν χιλιάδων τεταγμένα καὶ ὑποδιηρημένα ἀνὰ δεκάδας.

— Μέτρησέ τα, ἐπανάλαβεν ὁ κύριος Δορζέρ.

— Οὐτ' ἓνα δὲν λείπει, εἶπεν ὁ Βινιορὺ ἐκφέρων στεναγμὸν ἀνακουφίσεως.

— Δόξα τῷ Θεῷ, δὲν κατεστράφη. Ἄν ὁ κλέπτης ἔπερνε τὰ τρία ἑκατομύρια θὰ εἶχα μεγάλον κίνδυνον, καὶ δὲν καταλαμβάνω γιατί τὰ ἄφησε.

— Δὲν ἐσκέφθηκε φαίνεται ν' ἀνοίξη τὸ συρτάρι, ἀπεκρίθη ὁ ταγματάρχης.

— Πολὺ παράδοξον, γιατί θαρρῶ πῶς οὐτε τ' ἄλλα χρήματα δὲν ἐπείραξαν. Ὅλα φαίνονται κατὰ τάξιν. Μέτρησε καὶ τ' ἄλλα τόρα· ὁ Βινιορὺ ἔσπευσε νὰ ὑπακούσῃ, καὶ πολὺ ταχέως ἐξετέλεσε τὸ ἔργον, διότι ἤξευρεν ἀκριβῶς πῶς εἶχε ταξιθετῆσαι τὴν προτεραιάν ἑκάστον εἶδος.

— Τὰ χρυσὰ εἶνε σωστά, ἐψιθύρισε, καὶ ἤρχισε νὰ μετρᾷ τὰ χαρτονομίσματα.

— Καὶ τὰ χαρτονομίσματα ἐπίσης, εἶπεν.

— Τότε λοιπὸν τίποτε δὲν λείπει, ἀνέκραζεν ὁ τραπεζίτης.

— Ναί, κύριε, δηλαδὴ ἐκτός . . .

— Τί λοιπὸν ;

Ὁ Βινιορὺ ὠχρῶν.

— Λέγε λοιπὸν.

— Πενήντα χιλιάδες φράγκων, τὰ ὅποια εἶχα βάλει κατὰ μέρος διὰ νὰ πληρώσω ἓνα συναλλαγμὰ σήμερα τὸ πρωί, δὲν ὑπάρχουν.

— Εἶσαι βέβαιος ;

— Βεβαίωτατος. Τὰ εἶχα ἐκεῖ . . . τὰ ἔκλεψαν.

— Περίεργος κλέπτης· ἀφοῦ ἔμπορῶσε νὰ πάρῃ ὀλόκληρον περιουσίαν, ἠρέσθη σ' ἓνα τίποτε, εἶπεν ὁ κύριος Βορισώφ.

— Πολὺ περίεργος, πράγματι, ἐπανάλαβε καὶ ὁ τραπεζίτης, καὶ θαρρῶ ὅτι ὁ τρόπος του αὐτὸς τοῦ νὰ κάμῃ τὴν δουλειά του θὰ μᾶς ἀνακαλύψῃ τὰ ἔγνη του. Ὅπως δὴποτε ὅμως ἡ ζημία δὲν εἶνε πολὺ μεγάλη διὰ νὰ λησμονήσω τὴν αἰτίαν διὰ τὴν ὁποίαν εἶσθ' ἐδῶ καὶ ὅτι δὲν ἔχετε νὰ χάνετε καιρὸν. Ὁ ταμίης μου θὰ σᾶς μετρήσῃ τὸ ποσόν, τὸ ὅποιον θέλετε καὶ θὰ σᾶς δώσῃ τὸ κιβωτιδίον σας.

— Τὸ κιβωτιδίον ! ἐπανάλαβεν ὁ Βινιορὺ μετὰ στενοχωρίας.

— Ναί. Πάρε το, εἶνε μέσα εἰς τὸ χρηματοκιβώτιον.

Ὁ ταμίης μόλις ἔσχε τὴν δύναμιν νὰ ἀποκριθῇ.

— Δὲν εἶνε, λείπει !

— Πῶς καὶ τὸ κιβωτιδίον ! ἀνέκραζεν ὁ κύριος Δορζέρ. Δὲν θὰ πρόσεξες. Τότε γιατί νὰ τὸ πάρουν χωρὶς νὰ ἐγγίσουν τὰ ἑκατομύρια ;

— Δὲν ἤξεύρω, κύριε, ἀπεκρίθη ὁ ταμίης, ἀλλὰ δυστυχῶς βλέπω ὅτι λείπει. Τὸ εἶχα βάλει ἐκεῖ ἀριστερὰ ἐγὼ ὁ ἴδιος τὴν ἡμέραν ποῦ τὸ ἔφερον ὁ κύριος ταγματάρχης, χθὲς τὸ βράδυ ἀκόμη ὅταν ἐκλείσα ἦτον ἐκεῖ.

— Ἀκατανόητον.

— Ἐγὼ ὅμως ἤρχισα νὰ ἐννοῶ τόρα,

εἶπε διὰ διακεκομμένης φωνῆς ὁ ταγματάρχης.

— Τότε θὰ μὲ ὑποχρεώσετε πολὺ ἂν μοῦ ἐξηγήσετε τὸ μυστήριον τοῦτο, ἀπεκρίθη ἀποτόμως ὁ τραπεζίτης.

Ὁ κύριος Βορισώφ ἦν ὠχρὸς λίαν, ἀλλὰ ἔμεινεν ὀλοτελῶς κύριος ἐαυτοῦ.

— Κύριε, ἤρχισεν ἄνευ συγκινήσεως, εἶχα τὸ δικαίωμα νὰ παραπονεθῶ καὶ νὰ σᾶς ἐρωτήσω διατί δὲν ἐφυλάξατε καλλίτερον ὅ,τι σᾶς ἐνεπιστεύθη, ἀλλὰ αἱ ἀνετηγλήσεις εἰς οὐδὲν χρησιμεύουσιν, ὥστε θὰ περιορισθῶ νὰ σᾶς παρακαλέσω . . .

— Νὰ σᾶς ἀποδώσω τὴν ἀξίαν τῶν τίτλων, οἱ ὅποιοι περιείχοντο ἐκεῖ μέσα, εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς Ἀλίκης· αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ ἐγὼ σκέπτομαι νὰ κάμω· εἶσθε τίμιος ἄνθρωπος καὶ ἔχω πλήρη πεποίθησιν εἰς τοὺς λόγους σας. Τοῦτο ἀρκεῖ.

— Μὲ κολακεύει πολὺ ἡ εὐγένειά σας καὶ μὲ συγκινεῖ ἡ προσφορά, ἀπεκρίθη μετ' εἰρωνῆς εὐγενεῖας ὁ Ρώσος. Μοῦ ἐπιτρέπετε ὅμως νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω ὅτι τὸ κιβωτιδίον μου δὲν περιεῖχε μόνον ἀξίας χρηματικῆς. Περιεῖχεν ἔγγραφα πάρα πολὺ σπουδαῖα, τὰ ὅποια δὲν εἴμπορεῖτε νὰ μὲ ἀποδώσετε.

— Ἐκτός ἂν εὐρῶ ἐκεῖνον ὁ ὅποιος τὰ ἔκλεψεν, ἀπεκρίθη ὁ κύριος Δορζέρ. Καὶ θὰ τὸν εὐρῶ, διότι θὰ βάλω εἰς τὸ πόδι ὄλην τὴν ἀστυνομίαν. Ὁ ἀχρεῖος θὰ προσπαθήσῃ νὰ πωλήσῃ τὰ χρεώγραφα, καὶ θὰ συλληφθῇ.

— Ἀμφιβάλλω, διότι ὅλαί αἱ χρηματικαὶ ἀξίαι εἶνε πληρωτέαι εἰς τὸν ἐπιφέροντα, καὶ δὲν ἐφύλαξα τοὺς ἀριθμούς.

— Δυσάρεστον. Ἀλλὰ ἐπαναλαμβάνω, κύριε, νὰ σᾶς εἰπῶ ὅτι ἐννοῶ νὰ σᾶς ἀποδώσω ὅ,τι ἐχάσατε. Ἐπρεπε νὰ μὴ δεχθῶ αὐτὴν τὴν παρακαταθήκην παρὰ ἐν γνώσει τοῦ περιεχομένου της, ἀλλ' ἀφοῦ τὴν ἐδέχθη ἐγὼ εἶμαι ὑπεύθυνος καὶ θέλω . . .

— Καὶ πάλιν σᾶς λέγω, κύριε, ὅτι ἡ γενναιοδωρία σας δὲν εἶνε ἀρκετὴ νὰ μοῦ ἀποδώσῃ τὰ ἔγγραφα μου. Τὰ λοιπὰ ὀλίγον μ' ἐνδιαφέρουν. Εἶμαι ἀρκετὰ πλούσιος καὶ ἡμπορῶ νὰ ὑποστῶ χρηματικὴν ζημίαν. Τίποτε δὲν σᾶς ζητῶ καὶ τίποτε δὲν θὰ δεχθῶ. Ἀπὸ σας μίαν ἔχω ἀπίστησιν νὰ μὴ ἀναμίζετε τὴν ἀστυνομίαν εἰς τὰς ὑποθέσεις μου.

— Πῶς, κύριε, θέλετε νὰ μὴ ζητήσω τὸν κλέπτην ;

— Ὅχι, ἀλλὰ δὲν μὲ ἀρέσει νὰ μάθουν εἰς τὸ Παρίσι καὶ εἰς τὴν λοιπὴν Εὐρώπην ὅτι μ' ἔκλεψαν. Ἐὰν λοιπὸν ἡ ὑπόθεσις ὑπάγῃ εἰς τὸ δικαστήριον θ' ἀναγκασθῶ νὰ φανῶ, ὁ πρέσβυς μᾶς θὰ λάβει γνώσιν τοῦ πράγματος, καὶ ἀκριβῶς αὐτὸν τὸν θόρυβον θέλω ν' ἀποφύγω· προτιμῶ νὰ ἐνεργήσω ἐγὼ μόνος, ἢ ἐκ συμφώνου νὰ σᾶς, ἐὰν θέλετε νὰ μὲ βοηθήσετε.

— Νὰ ἐνεργήσετε, πῶς ;

— Δι' ἰδιαιτέρων ἀνακρίσεων, καὶ ἐρευρῶν προσπαθοῦντες νὰ ἐξακριβώσωμεν ὁποῖος ἦτο ὁ σκοπὸς τῆς ἀσυνήθους ταύτης κλοπῆς. Μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, τοὺς ὁποῖους γνωρίζομεν, ποῖος εἶνε αὐτὸς ὁ ὅποιος εἶχεν ἰδιαιτέρον συμφέρον ; Παραδέχεσθε,

νομίζω, ὅτι συνήθης κλέπτης δὲν ἤθελεν ἀρκεσθεῖ νὰ πάρῃ τὸ κιβωτιδίον μου μόνον, ἐνῶ τὸ χρηματοκιβώτιόν σας εἶχε ἑκατομύρια μέσα.

— Λησμονεῖτε ὅτι ἐπῆραν καὶ πενήντα χιλιάδας φράγκων ;

— Εἶνε ἐπιβοηθητικὴ λεπτομέρεια. Ὁ κλέπτης εἶχεν ὡς φαίνεται ἀνάγκην αὐτοῦ τοῦ ποσοῦ διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ ἐξωτερικόν, καὶ ἐξασφαλίσῃ τὰ ἔγγραφα, τὰ ὅποια μὲ ἤρπασε· τὸ ὄρθον ὅμως εἶνε ὅτι μόνον τὰ ἔγγραφα μου ἤθελε.

— Ἀρχίζω νὰ τὸ πιστεύω, ἐψιθύρισεν ὁ κύριος Δορζέρ.

— Ἐγὼ, εἶμαι βέβαιος, ἐπανάλαβεν ὁ ταγματάρχης διὰ τόνου καταφατικοῦ. Ἐγὼ ἐχθρὸς, κύριε. Ὅταν μάλιστα κανεὶς εἶνε ἐπιφορτισμένος μὲ πολιτικὰς ὑποθέσεις, καὶ μυστικὰς ἀποστολὰς παρὰ τῆς κυβερνήσεώς του. Εἶμαι λοιπὸν πεπεισμένος ὅτι ἡ κλοπὴ, ἂν καὶ ἐγένετο εἰς τὸ κατάστημά σας, διηυθύνετο κατ' ἐμοῦ.

— Εἰς οὐδένα ὅμως εἶχα εἰπεῖ τὸ περὶ τῆς παρακαταθήκης σας αὐτῆς.

— Ἐγνωρίζω ὅτι εἶσθε τραπεζίτης μου. Ἐσκέφθησαν ὅτι, ἀφοῦ σᾶς ἐμπιστεύομαι μέγα μέρος τῆς περιουσίας μου, ἦτο δυνατόν νὰ σᾶς ἐμπιστευθῶ καὶ μεγάλου ἐνδιαφέροντος ἔγγραφα.

Ὁ τραπεζίτης ἠκολούθει μετ' ἐκτάκτου προσοχῆς τοὺς συλλογισμοὺς τοῦ κυρίου Βορισώφ, καὶ ἡ φυσιογνωμία του ἐδείκνυεν ὅτι συνεμεριζετο πῶς τούτους.

Ὁ Βινιορὺ ἠκούεν ἐπίσης καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ του ἐπρόδιδον βαθεῖαν συγκίνησιν. Ἦννοεῖ ὅτι ἦν δυνατόν νὰ τὸν ὑποπτευθῶσι, καὶ δὲν ἐφάνετο διόλου δυσηρεστημένος ἀκούων ὅτι ὁ Ρώσος ὑπεστήριξε γνώμην, ἡ ὁποία τὸν ἔθετεν ἐκτός κατηγορίας. Ἐφαντάζετο ὅτι δὲν ἤθελεν τὸν ὑποθέσει συνένοχον ἐν συνωμοσίᾳ κατὰ ξένου, τὸν ὅποιον μόλις καὶ ἐξ ὄψεως ἐγνωρίζεν.

— Ἄλλως τε, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ ταγματάρχης, θὰ ἐγνωρίζαν μερικοὶ ὑπάλληλοι σας ὅτι σᾶς ἔδωκα ἐκεῖνο τὸ κιβωτιδίον καὶ ὅτι εἶνε ἰδικόν μου.

— Δύο μόνον, εἶπεν ὁ κύριος Δορζέρ ἀφοῦ μικρὸν ἐσκέφθη, ὁ ταμίης μου ἐδῶ.

— Καὶ ὁ ἄλλος εἶνε . . .

— Ὁ γραμματεὺς μου, ἓνας νέος τὸν ὅποιον χθὲς εἶδατε εἰς τὸ γραφεῖόν μου.

— Πράγματι, ἐνθυμοῦμαι. Εἰσῆλθεν ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν ποῦ μοῦ ἐλέγατε ὅτι καὶ τὸ κιβωτιδίον καὶ τὰ χρήματα θὰ εἶνε εἰς τὴν διάθεσίν μου σήμερα τὸ πρωί. Παρατήρησα μάλιστα ὅτι ἦτο πολὺ ὠχρὸς καὶ ἀνήσυχος.

— Τοῦ εἶχα εἰπεῖ ὅτι τὸν ἀπήλλαξα ἀπὸ τὰ καθήκοντά του ὡς γραμματεὺς μου.

— Ἄ ! δὲν τὸν ἔχετε πλέον ἐδῶ ;

— Δὲν ἔφυγε ἀπὸ τὸν οἶκόν μου, ἀλλὰ ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν φεύγει.

— Μπορεῖτε νὰ μοῦ εἰπῆτε τὸ ὄνομά του ;

— Ὄνομάζεται Ροβέρτος δὲ Καρνοέλ.

— Καρνοέλ ; Ἦτο ἄλλοτε εἰς Πετροῦ-

πολιν εἰς ἀκόλουθος τῆς πρεσβείας μὲ τὸ ἴδιον ὄνομα.

— Ἦτο ὁ πατὴρ τοῦ νέου αὐτοῦ. Ἀπέθανε κατεστραμμένος, ἀλλὰ διετήρησεν ἐν Ρωσίᾳ σχέσεις τινάς.

— Πιθανὸν λοιπὸν ὅτι καὶ ὁ υἱὸς του γνωρίζει μερικὸς συμπατριώτας μου ἐδῶ.

— Ἐγὼ τοῦλάχιστον δὲν γνωρίζω. Δὲν εἶνε εἰς κατάστασιν νὰ διατηρῇ σχέσεις πρὸς πλούσια ὑποκείμενα, καὶ πολὺ σπανίως φαίνεται εἰς τὸν κόσμον.

— Μήπως ἔχετε καμμίαν δυσκολίαν νὰ μοῦ τὸν παρουσιάσετε ;

— Καμμίαν. Δὲν τὸν εἶδα διόλου σήμερον καὶ τοῦτο εἶνε πολὺ φυσικόν, ἀφοῦ ἀπὸ χθὲς τὸν ἀπήλλαξα τῶν καθηκόντων του. Κατοικεῖ ὅμως εἰς τὸ ἴδιον σπίτι καὶ θὰ εἶνε ἐπάνω. Βινιορῦ, σὲ παρακαλῶ, εἰπέ του νὰ κατέβῃ πρὸς στιγμὴν.

— Ἀμφιβάλλω ἂν θὰ εἶνε ἐπάνω, κύριε, ἀπεκριθὴ ὁ ταμίας. Μοῦ ἔγραψε χθὲς ὅτι ἐπρόκειτο ν' ἀναχωρήσῃ.

— Δὲν φεύγουν ἀπὸ τὸ Παρίσι ἀμέσως. Ἀνέβα εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ φέρε τον.

Ὁ Βινιορῦ δὲν ἔσπευσε νὰ ὑπακούσῃ. Δὲν εὗρισκεν εὐχάριστον τὴν ἀποστολήν, σκεπτόμενος τὴν χθεσινὴν ἀποχαιρετιστήριον ἐπιστολήν του.

— Κύριε, εἶπεν, εἶνε δεκάμισυ, καὶ τὰ γραφεῖα ἔπρεπε ν' ἀνοίξουν εἰς τὰς δέκα. Διέταξα νὰ κλείσουν τὴν ἐξώθυραν διὰ νὰ μὴ εἰσέλθουν οἱ ὑπάλληλοι καὶ ὁ κόσμος. Ἦτο ἀνωφελὲς νὰ μάθουν ὅτι . . .

— Ἐπεχείρησαν νὰ κλέψουν. Καλὰ ἔκαμες οἱ ὑπάλληλοι καὶ ὁ κόσμος θὰ περιμένῃ ὡς τὰς ἑνδεκά ἂν πρέπει εἶνε ἀρκετὰ γνωστὸν τὸ τραπεζιτικὸν κατὰστημα καὶ δὲν τὸ βλάπτει ἡ ἀργοπορία αὐτῆ. Ἐχω ἀκόμη κἄτι τι νὰ ἐξακριβώσω. Πῆγαινε καὶ ἔλα γρήγορα.

Ὁ ταμίας ἐξῆλθεν.

Ἐπεται συνέχεια.

Αἰσιόπος

ΙΟΥΛΙΟΥ ΚΛΑΡΕΤΥ

Η ΣΗΜΑΙΑ

Ἔργον στεφθὲν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας
[Συνέχεια].

Αἰφνης ὁ Φουζερέλ ἐκτύπησεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ὤμου. Ἡ ἀμάξα ἦτο ἐτοιμὴ καὶ ὁ ὀδηγὸς προσεκάλει τοὺς ταξειδιώτας. Ἀνεχώρουν. Ἐρειδόμενος ἐπὶ τοῦ ὑποβάθρου ὁ Μαλαπέρ κατελήφθη ὑπὸ σκοτοδίνης. Ἦσθάνθη ὅτι αἱ δυνάμεις κατέλιπον αὐτόν, παρατηρήσας ὅμως ἐντὸς τῆς ἀμάξης στολήν βέλγου ἀξιωματικοῦ, ὠρθῶθι ὡς ὑπὸ στρατιωτικῆς φιλαυτίας καὶ ὅπως μὴ ὁ ξένος ἴδῃ τὴν ἀσθενείαν του.

Τὰ πάντα ὅμως εἰς μάτην! τὸ κακὸν ἦτο ἰσχυρότερον. Εἰς Σαπέλ ὁ Φουζερέλ ἠθέλησεν ὅπως ὁ φίλος του ἀναπαυθῆ ὀλίγον ὁ Μαλαπέρ ἠρνήθη. Εἰς Κολωνίαν ὅμως, παρὰ τὴν ἐνέργειαν καὶ τὴν σταθερὰν θέλησιν τοῦ Μαλαπέρ ὅστις ἐπέμενε νὰ ἐξακολουθήσωσιν, ἐδέησε νὰ στα-

θῶσιν. Ἡ ἀδιαθεσία ἤρξανε καὶ ἐγένετο ἀσθενεία. Ὁ Φουζερέλ ἦτο ἐν ἀπελπισίᾳ ἦτο πεπεισμένος ὅτι ὁ Μαλαπέρ ἔκρυπτε μέρος τῶν πόνων του καὶ ὅτι ἦτο πλεῖστον προσβεβλημένος ἢ ὅτι ἐδείκνυε. Κατελαμβάνετο ὑπὸ ἀλγεινοῦ προαισθήματος. Εἰς τὰ ἐν Κολωνίᾳ πρῶτα βήματα ἠσθάνθη ἠθικὴν τινα καταπίεσιν, ὡσεὶ ἐμάντευεν ὅτι εἰς τὸ ἔξοχον ἐκεῖνο ταξειδιὸν ὁ φίλος του δὲν θὰ προεχώρει πλεῖστον.

— Ἄς μείνωμεν ἐδῶ, ἀφ' οὗ τὸ θέλεις, εἶπεν ὁ Μαλαπέρ. Ἐχεις ἴσως δίκαιον. Δύο ἡμέραι ἀναπαύσεως καὶ δύο κκαὶ νύκτες ἀρκοῦσι νὰ ἐξαλείψωσι πᾶν ἴχνος τῆς ἀνοήτου αὐτῆς κοπώσεως! Ἄ! δὲν εἴμεθα πλέον νέοι!

Διέσχίζον τὰς ὁδοὺς ζητοῦντες ξενοδοχεῖον. Ὁ Μαλαπέρ ἐστηρίζετο ἐπὶ τοῦ βραχιόνος τοῦ Φουζερέλ, καὶ ἔφριττε κατὰ τὴν ὁδόν, ταρασσόμενος ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ. Παρουσιάσθησαν ὀδηγοί, οἵτινες ἔφερον τοὺς στρατιώτας εἰς ξενοδοχεῖον δευτέρας τάξεως, φέρων ἐπὶ τῆς ἐπιγραφῆς ἐπὶ λευκοσιδήρου τὰς λέξεις ταύτας: «Koelnischer Casthof». Ἐκεῖτο τοῦτο εἰς μίαν τῶν μικρῶν ἐκεῖνων ὁδῶν, αἵτινες τὴν ἡμέραν εἶνε μελαγχολικαί, τὸ δὲ ἐσπέρας θορυβώδεις, παρὰ τὸν Ῥήνον.

Ὁ Φουζερέλ ἐζήτησεν ἐν δωμάτιον μὲ δύο κλίνας.

Ὁ ξενοδόχος καὶ αἱ ὑπηρετρίαι παρετήρησαν αὐτὸν ὡς ἡλίθιοι οὐδεὶς τὸν ἠνόητοι. Ἐν τούτοις ὠδήγησαν αὐτὸν εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα καὶ τῷ ἠνοιξαν τὴν θύραν δωματίου, ἐν ᾗ ὑπῆρχον ὀπισθεν τῶν κιτρίνων παραπετασμάτων δύο κλίνας. Διὰ σημείου ἐξέφρασαν ὅτι τὸ δωμάτιον ἦτο καταλλήλον. Ἦτο νύξ. Ὁ Φουζερέλ ἔφαγεν ὀλίγον καὶ ἔπιε ποτῆριον οἴνου, ὃ δὲ Μαλαπέρ κατεκλίθη, χωρὶς οὐδὲν νὰ λάβῃ.

— Αὔριον, ἔλεγε, μετὰ καλὸν ὕπνον θὰ εἶμαι καλλίτερα.

Τὴν ἐπαύριον ἠθέλησε νὰ ἐγερθῆ, περὶ τὴν δεκάτην. Μόλις ἠγέρθη κατελήφθη ὑπὸ ζάλης καὶ μεγαλοφώνως ἔκραξε:

— Τί ἔχω λοιπὸν ;

Ὁ Φουζερέλ ἔσπευσε νὰ βοηθήσῃ αὐτὸν ὅπως μὴ πέσῃ.

Ὁ Μαλαπέρ κατακλιθεὶς ἠσθάνθη ἐκὺτὸν καλλίτερα. Θλιβερὸν μειδιάμα ἀνύψωσε τὸν μύστακά του καὶ εἶπεν εἰς τὸν Φουζερέλ:

— Ἴδου τὸ ταξειδιὸν ἀνοήτως διακοπτόμενον. Τοῦλάχιστον συγχώρησόν με, ἀρχαίε μου φίλε!

Ὁ Φουζερέλ ἀνύψωσε μειδιῶν τοὺς ὤμους καὶ προσεπάθησε νὰ τὸν καθησυχάσῃ διὰ πειστικῶν λόγων ὅτι δὲν ἦτο τίποτε, κατὰ βάθος ὅμως ἦτο ἀληθῶς τεθλιμμένος. Οὐδέποτε εἶχεν ἴδει τὸν Μαλαπέρ κύπτοντα οὕτω ὑπὸ τὴν ἀσθενείαν. Ἰσχυρὸς καὶ γενναῖος, ὁ ἀρχαῖος στρατιώτης, προσεπάθει πάντοτε ὡς ὑπὸ φιλοκαλίας κινούμενος νὰ μὲνῃ ὑγιής. Ἐκεῖνος ὅστις ἄλλοτε ἠψήφει τὰς σφαίρας περιεφρόνει τοὺς πυρετούς, οὗς ὠνόμαζε παιδικούς πόνους. Οὕτως διὰ νὰ

καταβάλλῃ ἄνδρα ὡς τὸν λοχαγὸν ἡ ἀσθενεία θὰ ἦτο λίαν σοβαρά. Ὁ ταλαίπωρος Φουζερέλ εἶχε καὶ αὐτὸς τὰς προλήψεις τῶν στρατιωτῶν. Οἱ ἄνδρες οὗτοι οἱ οἰκειομένοι πρὸς τὸν θάνατον ἔχουσι τὰς ἀσθενείας των. Ὁ ἦρος μετέχει παιδίου. Ἀγωνιῶσιν ἢ ἡσυχάζουσιν ἂν ἡ πρώτη σφαῖρα τηλεβόλου ἢ τὸ πρῶτον ὀβούριον συρίζῃ εἰς τὰ ὠτὰ των δεξιᾶ ἢ ἀριστερᾶ. Ὁ Φουζερέλ μετενόη ἤδη διότι εἶχεν εἶπει εἰς τὴν ἐν Βερνῶν γρατῆν: «Ἐὰν δὲν ἐπανεέλθωμεν!» Ἐνόμιζεν ὅτι αἱ λέξεις ἐκεῖναι ἤρχον τῷ ὄντι ὅπως εἰς ἐξ αὐτῶν δὲν ἐπιστρέψῃ.

Πρῶτη αὐτοῦ φροντίς ὑπῆρξεν ἀμαεῖδε τὸν Μαλαπέρ ἐν τῇ κλίνῃ πλέον, νὰ εὕρῃ ἱατρὸν. Ἄν προέκειτο δι' ἐαυτὸν θὰ ἠρνεῖτο πάσας τὰς περιποιήσεις, ἰσχυρίζομενος ὅτι ἡ ἱατρικὴ εἶνε ἡ χειροτέρα τῶν ἀσθενειῶν ἤδη ὅμως ἐπίστευε διὰ τὸν φίλον του. Ζήτημα μέγα ἐγεννήθη ὅπως εὕρεθῆ ὁ ἱατρός. Οὐδεὶς ἐν τῷ ξενοδοχείῳ ἠνόητοι λέξιν γαλλικὴν. Ὁ Φουζερέλ συνήντα Γερμανούς, οἵτινες ἔκπληκτοι παρετήρουν αὐτόν. Τότε ἐκεῖνος ὠργίζετο, ἴσως δὲ καὶ οἱ ἄλλοι ἐκ κακίας προσεποιούντο ὅτι δὲν τὸν ἠνόητον. Ὁ ἀρχαῖος στρατιώτης ἦτο ὡς ἀπολωλὸς ἐν τῇ πόλει ἐκεῖνῃ ἐν ἣ δὲν εἶχεν ἕνα φίλον ἢ σύντροφον — οὐδένα — ὅπως βοηθήσῃ τὸν δυστυχῆ. ὠργίζετο καὶ παρεφέρετο ἀδίκως.

Ἦθελε νὰ λάβῃ τὸν Μαλαπέρ καὶ νὰ ἀναχωρήσῃ, νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Γιβέ, νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Γαλλίαν. Οὐδέποτε ἡ πατρὶς τῷ εἶχε φανεῖ τόσον προσφιλές, τόσον ἐλκυστικὴ καὶ ἠυλογημένη. Τὸ γερμανικὸν ἔδαφος τῷ κατέκλειε τοὺς πόδας.

Τέλος εὗρεν ἱατρὸν. Ἦτο οὗτος βραχύσωμος γέρων, σοφάτατος, ἀρκούντως ἐγωιστής, παραδεδωμένος εἰς τὸ καθῆκόν του, μήτε ἀγαπᾶν, μήτε μισῶν τοὺς Γάλλους, τῶν ὁποίων ἐγνώριζε τὴν γλῶσσαν. Μετέβη πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ Μαλαπέρ, ὅστις ἰδὼν αὐτὸν ἀνεπήδησεν ἐπὶ τῆς κλίνης του καὶ εἶπε:

— Ποῖος ἔρχεται ; . . . Δὲν εἶμαι ἀσθενής!

— Ἦσυχασε, εἶπε χαμηλοφώνως ὁ Φουζερέλ, ὅσα ταχύτερον θεραπευθῆς τόσω ταχύτερον θὰ φθάσωμεν εἰς Ποτσοδάμην . . . εἰς τὴν σημαίαν.

Ἡ λέξις αὕτη «σημαία» ἐνήργει θαυμασίως ἐπὶ τοῦ Μαλαπέρ. Αὕτῃ εἶχε δώσει αὐτῷ τὴν ἰσχύν νὰ ἐξακολουθήσῃ, καίτοι ἀσθενής, τὴν ὁδὸν ἀπὸ Γιβέ εἰς Ναμουρ μέχρι Σαπέλ καὶ Κολωνίας. Αὕτῃ τῷ ἔδωκε τὴν ὑπομονὴν νὰ τείνῃ τὸν σφυγμὸν εἰς τὸν ἱατρὸν καὶ νὰ τὸν ἀφίση ὅπως τὸν ἐξετάσῃ. Ὁ ἱατρός δὲν προσέφερε λέξιν καὶ μῦς τοῦ προσώπου του δὲν συνεστέλλετο. Μετὰ τὴν ἐξέτασιν νύχαριστησε τὸν ἀσθενῆ καὶ λαβὼν κατὰ μέρος τὸν Φουζερέλ τῷ εἶπεν ὅτι ἡ ἀσθενεία ἦτο σοβαροτάτη.

— Κατέχεται ὑπὸ ἀλλοκότου πυρετοῦ ὁ ἐγκέφαλος εἶνε προσβεβλημένος. Ἐχει ἀνάγκην μεγάλων περιποιήσεων.

— Θὰ τὰς ἔχῃ, εἶπεν ὁ Φουζερέλ.

Ἐκτοτε δὲν ἐγκατέλιπε τὸ προσκεφά-

λαιον του Μαλαπέρ. "Εμενεν ἐν τῷ δωματίῳ, ἀνεγίνωσκεν, ἢ ἐκ τοῦ παραθύρου ἔβλεπε διερχόμενα τὰ πρῶσσι καὶ στρατιωτικὰ ἀποσπάσματα, τοὺς βραβεῖς θωρακοφόρους ἢ τοὺς πεζοὺς, τῶν ὁποίων οὐδέποτε ἤκουε τὸ βῆμα ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου ὁ Φουζερέλ, ἀνευ ὑποκκιούσης ὀργῆς. Ὅπότεν δὲ ὁ Μαλαπέρ ἠρώτα αὐτὸν ἐνίοτε:

— Τί τρέχει; τί θόρυβος εἶνε αὐτός;

— Θόρυβος; ἀπεκρίνετο, δὲν εἶνε τίποτε. . . ἐργάζεται περαστικοί!

"Ὀντως, τί συγχεινητικώτερον τῶν δύο ἐκείνων ἀνδρῶν, οἵτινες εὐρίσκοντο ἐν γερμανικῇ πόλει ὡς ἀπολωλότες, ὁ εἰς ἐπιθάνατος καὶ μὴ δυνάμενος νὰ κινηθῆ, ὁ ἕτερος μὴ δυνάμενος νὰ συννενοῖται, καὶ ἀμφοτέροι ἐρριμένοι ἐντὸς ξενοδοχείου, χωρὶς οὐδεὶς νὰ τὸ γνωρίζῃ, χωρὶς οὐδεὶς νὰ ἀνησυχῇ περὶ αὐτῶν;

Ποσάκις ὁ Φουζερέλ, ὅστις μελαγχολικός, ἀνεπὸλει τὰς ἀναμνήσεις τοῦ βίου του παρὰ τὸ προσκεφάλαιον τοῦ Μαλαπέρ ποσάκις καὶ αὐτός ὁ Μαλαπέρ εἰς τὰς ἐξάψεις τοῦ πυρετοῦ, ὡς καὶ εἰς τὰς στιγμὰς τῆς ἐχεφροσύνης καὶ ἡρεμίας, μετὰ θλίψεως ἔλεγεν ὅτι οὐδὲν ἔχει τὴν ἀξίαν τῆς γωνίας τῆς γῆς ἐκείνης, εἰς ἣν γνωρίζεται καὶ ἀγαπᾶται τις, ὅπου ὁ κύων ἀκολουθεῖ τὰ βήματά μας, ὅπου καὶ τὰ ἄνθη αὐτὰ φαίνονται ἀναγνωρίζοντα ἡμᾶς, ἢ γωνία τῆς γῆς, ἥτις ἀξίζει πλειότερον καὶ τῆς πατρίδος, διότι εἶνε ἡ ἐστία ἐν τῇ πατρίδι! . . . Πόσον συνηθᾶνοντο τὴν ἐρήμωσιν αὐτῶν, ἐκεῖνοι, ὀδύονται ἀνώνυμοι ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, ὅπου τὸ πᾶν τοῖς ἦτο ξένον, τὰ ἦθη, αἱ φωναί, τὰ πρόσωπα, καὶ ὅπου δὲν ἐλαλεῖτο ἢ γλώσσα ἦν ἀπὸ παιδία ἐλάλου! Ὑπὸ ποίας πικρᾶς μελαγχολίας κατελαμβάνοντο ὅπότεν ἤρχετο τὸ ἐσπέρας καὶ ἤκουον ἐνίοτε τὴν νεκρῶσιμον ἠχῶ τῶν πρῶσσι καὶ τυμπάνων, ἀγγελλόντων τὴν ἀποχώρησιν, ἀντὶ τῆς εὐθύμου σάλπιγγος καὶ τοῦ γαλλικοῦ τυμπάνου!

"Ἡ κατάστασις τοῦ Μαλαπέρ ἡμέρα τῇ ἡμέρα ἐδεινούτο, ὁ δὲ ἀπειλητικὸς πυρετὸς ἤδη κατέτρωγεν, οὕτως εἶπεῖν, αὐτόν. Ὁ ταλαίπωρος, εἶχε γείνει κάτισχνος. Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἶχον λάμψιν, ἥτις ἦτο κακὸς οἰωνός, τὸ δὲ εὐθυμον πρόσωπόν του ἦτο ὑπεσκαμμένον καὶ ἀγνώριστον. Ἐδίψα διαρκῶς καὶ μετὰ κτηνώδους ἐπιθυμίας ἐρρόφα τὸν ὑπὸ τοῦ Φουζερέλ προσφερόμενον ζωμὸν πορτοκαλλίου μεθ' ὕδατος. Συχνότατα ἐλάλει πολλά, προφέρων ἀλλοκότους λέξεις καὶ διηγούμενος μάχας, ἃς ὁ Φουζερέλ δὲν ἐγνώριζεν. Ἦτο ἐν παραφορᾷ. Τὰς πυρετώδεις ταύτας ἐξάψεις διεδέχοντο βαθεῖα νάρκη, ἀτονία καὶ ὕπνοι οὐχὶ συνήθεις. Ποσάκις, παρατηρῶν τὸ ἄρρηνωπὸν ἐκεῖνο πρόσωπον, τόσοσιν εἰλικρινῆς καὶ τόσοσιν γαλλικόν, τὴν κάτισχνον ἐκείνην ὄψιν τοῦ στρατιώτου, ἦν ὁ πυρετὸς κατέβαλλεν, τὴν φαλακρὰν κεφαλὴν ὅπου ἐφαίνοντο αἱ τῆς σπάθης πληγαί, καὶ ἥτις ὕπνωττε φωτίζομένη ἀσθενῶς ὑπὸ λυχνίας ποσάκις ὁ Φουζερέλ ἀκολουθῶν ἐπὶ τῆς παρεΐας τοῦ

ἀσθενοῦς τὰ σκληρὰ τοῦ πυρετοῦ ἔχνη, ἠσθάνθη δάκρυ βέον μέχρι τοῦ μύστακος του, ἐν ᾧ βαρὺς στεναγμὸς ὡς λυγμοὶ ἐτάραττε τὸ στήθος του!

— Ταλαίπωρε, ἐψιθύριζε τότε ὁ Φουζερέλ, ἐγεννήθης λοιπὸν διὰ νὰ ἀποθάνῃς ἐδῶ;

Τὸ ἐσπέρας πάλιν ἐνίοτε, ἐνῶ ὁ Φουζερέλ ἐκάθητο παρὰ τῷ ἀσθενεῖ, ἤκουετο ἐν τῇ ὀδῷ διερχόμενος θορυβώδης ὄμιλος σπουδαστῶν, οἵτινες ἔψαλλον μεγαλοφῶνως πολεμικὰ ᾄσματα. Ὁ Φουζερέλ ἐνόμιζεν ὅτι τὰ βακχικὰ ἐκεῖνα ᾄσματα, τὰ ὁποῖα ὑπεκίνει ὁ ζῦθος, τὸν περιεπαίζον.

Ἐνόμιζε πολλάκις ὅτι ἤκουε μεταξὺ τῶν γερμανικῶν ἐκείνων λέξεων καὶ τὸ βελγικὸν ὄνομα: «Βατερλώ». Ὁ λοχαγὸς τότε συνέσφιγγε τοὺς γρόνθους ἢ ἐψιθύριζε καθ' ἑαυτὸν σκοπὸν τινα τῆς πατρίδος, ὅπως μὴ ἀκούῃ, ὅπως πνίξῃ εἰς τὰ ὠτά του τὴν ἠχῶ τῶν λέξεων ἐκείνων.

Μίαν νύκτα, ὁ Φουζερέλ ἠγρύπνει. Ὁ Μαλαπέρ, μετὰ ἡμέραν κρίσεως τῆς ἀσθενείας του ὕπνωττεν. Ὁ Φουζερέλ εἶχε δειπνήσῃ πλησίον του καὶ ἀνάψας τὴν λυχνίαν ἀνεγίνωσκε γαλλικὸν τι βιβλίον ἀγορασθὲν τὴν προτεραίαν· ὁ Μαλαπέρ ἐπὶ τρεῖς ὥρας δὲν εἶχε κινηθεῖ. Ἦτο ἡ πρώτη τῆς νυκτὸς ὥρα περίπου. Ὁ Φουζερέλ, εἰς τὸ παράθυρον, παρετήρει διὰ μέσου τῶν ὕλων τὰς πρὸ αὐτοῦ περιέργους ἀρχαίας οἰκίας, ὧν αἱ στέγαι ὑψοῦντο πρὸς τὸν ἀστερόεντα καὶ γαλανόχρουν οὐρανόν, ὅπότεν ἐστράφη, ἀκούσας θόρυβον πρὸς τὴν κλίνην τοῦ ἀσθενοῦς. Τότε κατελήφθη ὑπὸ ἀγωνίας.

Ὁ Μαλαπέρ, ἀνακαθήμενος, εἶχε τὸν ἀριστερὸν βραχίονα ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου, ὑποστηρίζων τὸ σῶμα, τὸν δὲ δεξιὸν τεταμένον, ὅστις κάτιχνος ἐξήρχετο ἐκ τῆς χειρὶδος τοῦ ὑποκκιούσου. Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ λοχαγοῦ συνεστρέφοντο ἄγριοι καὶ τετρομασμένοι. Δὲν ἔλεγε τίποτε, ἀλλ' ἐδείκνυεν ἐν ἀντικείμενον, ὀπτασίαν τινα, ἐπὶ τοῦ τοίχου.

— Φουζερέλ. . . Πέτρε. . . Πέτρε, ἔλεγε. Βγάλε ἐκεῖνον, πάρε το, σὲ παρακαλῶ! Δὲν θέλω, δὲν θέλω νὰ τὸ βλέπω!

Ὁ Φουζερέλ ἐπλησίασεν. Ἐλαβε τὸν Μαλαπέρ ἐκ τῶν ὤμων ἀναγκάζων τὸν ἀσθενῆ νὰ παρατηρῇ αὐτὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἠπίως,

— Τί ἔχεις; εἶπε, τί θέλεις;

— Νὰ πάρῃς ἐκεῖνο! ἐκεῖνο! αὐτὸ μὲ φονεύει! Καὶ μανιώδης ὁ Μαλαπέρ ἐδείκνυεν ἐπὶ τοῦ τοίχου δύο εἰκόνας κρεμασμένας.

Ὁ Φουζερέλ εἶχεν ἀπ' ἀρχῆς παρατηρήσει τὰς εἰκόνας ταύτας, χωρὶς ὅμως νὰ τὰς ἐξετάσῃ ἐκ τοῦ συνεγγυς οὔτε νὰ ἴδῃ τί παρίστανον. Ἦσαν δύο εἰκόνας διάσημοι ἐν Γερμανίᾳ, ἡ μία παριστάνουσα τὸ τέλος τῆς μάχης τῆς Λειψίας, ἡ ἕτέρα τὴν καταδιώξιν τῆς ἠττηθείσης γαλλικῆς στρατιᾶς μετὰ τὴν μάχην τοῦ Βατερλώ, ὑπὸ τοῦ πρῶσσι καὶ ἰππικοῦ. Ἀμφοτέρωθεν τὸ αὐτὸ θέαμα. Πρῶσσοι γρεναδιέροι, μετὰ τὴν ἐστολισμένην περικεφαλαιῶν των, κατέσφαζον Γάλλους πε-

ζοὺς, καὶ εἰς τὸ ἄλλο μέρος οἱ οὐσσάροι μανιώδως ἐσπᾶθίζον τοὺς γρεναδιέρους τῆς φρουρᾶς καὶ τοῖς ἀνῆρπαζον τοὺς ἀετούς των.

— Πάρε το, ἐπανελαμβάνεν ὁ Μαλαπέρ, πάρε το! ψεύματα εἶνε, δὲν τὴν ἐπῆραν τὴν σημαίαν, δὲν τὴν ἐπῆραν! Τὴν ἔθαψες σύ, σύ τὴν ἔθαψες. . . Σοὶ λέγω δὲν τὴν ἐπῆραν! βγάλε αὐτὰς τὰς εἰκόνας· ψεύδονται, Φουζερέλ, αἱ εἰκόνας αὐταὶ ψεύδονται!

*Ἐπεται συνέχεια.

I. Δ. Ζ.

Εἰς τὸ Γραφεῖον

Τῶν ἐκλεκτῶν μυθιστορημάτων
Πωλοῦνται τὰ ἐξῆς βιβλία:

[Αἱ ἐν παρενθέσει τιμαὶ σημειοῦνται χάριν τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἐξωτερικῷ ἐπίθυμούντων νὰ ἀποκτήσωσιν αὐτά, ἐλευθέρᾳ ταχυορ. τελῶν.]

- «Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τὸ Χρῆμα», μυθιστορία Ἐαβιὲ δὲ Μοντεπὲν (τεύχη 4) Δρ. 6 [6.60]
- «Ἡ Κόρη τῆς Μαργαρίτας», μυθιστορία Ἐαβιὲ δὲ Μοντεπὲν (τόμοι 6) . . . Δρ. 7 [8]
- «Ἰατροῦ Ἀπομνημονεύματα—Τὸ Περιδέραι ν τῆς Βασιλείσης—Ἄγγελος; Πιτοῦ—Ἡ Κόρησσι Σαρνὸς—Ἡ Ἰππότης τοῦ Ἐρωτοῦ Ὀζκου», μυθιστορία Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ (ἅπαντα συνέχεια) . . . Δρ. 25 [30]
- «Παρίσιον Ἀπόκρυφα», μυθιστορία Εὐγενίου Σὺν, μετὰφρασις Ἰσαυροῦ I. Σκυλίση (τόμοι 4) . . . Δρ. 5 [7]
- «Αἱ Ρωσίδες Παρθέναι ἢ ὁ Μηδενισμὸς ἐν Ρωσῆα» (τόμοι 2) . . . Δρ. 3 [3.30]
- «Παλαιὰ Ἀμαρτία», λυρική συλλογὴ, ὑπὸ Δημ. Γρ. Καμπούρογλου. Λεπτ. 60 [70]
- «Ἡ Φωνὴ τῆς Καρδιάς μου», λυρική Συλλογὴ, ὑπὸ Δημ. Γρ. Καμπούρογλου. Λεπ. 60 [70]
- «Ἱστορία τοῦ Μεγάλου Πέτρου», αὐτοκράτορος τῆς Ρωσσίας, μετὰ εἰσαγωγῆς καὶ παραρτημάτων. . . Δραχ. 3 [3.50]
- «Αἱ τίμαι γυναῖκες» διήγημα ὑπὸ Amedee Achard. . . Λεπτ. 75 [90]
- «Οἱ Ἀγῶνες τοῦ Βίου: Σέργιος Παύλινος», μυθιστορία βραβευθὲν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας. . . Δραχ. 2 [2.20]
- «Ἐἶκος γυλιᾶδες λεῦγα ὑπὸ τὰς θαλάσσας», μυθιστορία Ἰουλίου Βέρν [τόμοι 2] Δρ. 4 [4.20]
- «Ἰπατία», μυθιστορία ἱστορικὴ ὑπὸ Charles Kingsley [τόμοι 2] . . . Δρ. 4 [4.20]
- «Κωμῳδία» ὑπὸ Ἀγγ. Βλάχου Δρ. 2 [2.20]
- «Ἡ Γουζάβη: Κορδοῦβος ἢ ἡ Γρανάδα ἀνακτηθεῖσα» μυθιστορία . . Δρ. 4.50 [4.70]
- «Ἡ Σειρὴν», μυθιστορία Ἐαβιὲ δὲ Μοντεπὲν. . . Δρ. 4.50 [4.70]
- «Τὰ Ἀπόκρυφα τῆς Ἰερᾶς Ἐξετάσεως» μυθιστορία. . . Δρ. 2 [2.20]
- «Ἐθελβίνα» μυθιστορία τοῦ Ἀγγλοῦ Ὀρλέν. . . Δρ. 4.70 [4.80]
- «Ἑλληνικαὶ Σηναῖ» ὑπὸ Ἀγγέλου Βροφφερίου, μετὰφρ. ὑπὸ Π. Πανᾶ [τόμοι 2] Δρ. 5 [5.50]
- «Αἰγυπτία Βασιλόπαις» μυθιστορία ἱστορικὴ, ὑπὸ Γεωργίου Ἐβερς, μετὰφρασις ὑπὸ Ε. Γαλάτη, I. Κ. Δελιγιάννη καὶ Στ. Στρέιτ (τόμοι τρεῖς). . . Δρ. 5.50 [6]
- «Περιοδεία τῆς γῆς εἰς ὀδοιπόνητα ἡμέρας» μυθιστορία Ἰουλίου Βέρν. . . Δρ. 2 [2.20]
- «Ἡ μυστηριώδης Συμμορία», μυθιστορία Mary Lafon. . . Δρ. 2 [2.20]

Αἰμιλίον Ζολᾶ: Τὰ Ἀπόκρυφα τῆς Μασσαλίας. . . Δραχ. 3 [3.30-
Γεωργίας Σάρδης: Λέων Λεώνης, μετὰφρασις Ἰ. Ἰσιδ. Σκυλίση . . Δραχ. 1.50 [1.80]
Αἰμιλίον Ρισβούργ: Τὰ Δύο Λέκνα. Δρ. 1.60 [2]
Κομησίση Δάκ: Ἡ Ἄραϊα Παρισινῇ λπ. 60 [70]
Ὁ Γουαζανὺ, χορο-μελόδραμα εἰς 4 πράξεις, μελοποιηθὲν ὑπὸ Α. Καρόλου Γομές, μετὰφρασις Γ. Κ. Σφήκα. . . λεπτὰ 50 (55)